



Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

AIJA AVULA-LAIHO

Case yrityksen taloudellinen tila ja sen kehitys

TILINPÄÄTÖSANALYYSI

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2021

Tekijä Avula-Laiho, Aija	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2021
	Sivumäärä 60	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Case yrityksen taloudellinen tila ja sen kehitys - tilinpäätösanalyysi		
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto ohjelma		
Tiivistelmä <p>Tutkimuksen tavoite oli selvittää case yrityksen taloudellinen tila ja sen kehittyminen vuodesta 2016 vuoteen 2020. Tutkimus toteutettiin tilinpäätösanalyysin avulla. Tutkimusote oli laadullinen. Tilinpäätösanalyysiin sisällytettiin tunnuslukuanalyysi, toimiala-analyysi, kassavirta-analyysi, sekä seuraavaa vuotta tilikautta (2021–2025) koskeva ennuste. Tutkimus toteutettiin case yritykseltä saatujen tilinpäätösten avulla. Lisäksi tutkimuksessa käytettiin apuna case yrityksen strategiatavoitelukuja ennusteen laadinnassa. Toimiala-analyysin toimialan mediaaniluvut saatiin Suomen Asiakastieto Oy:n julkaisemasta materiaalista. Tutkimuksen laskelmat toteutettiin Excelin avulla. Excelissä laskettiin kassavirtalaskelmat, tunnusluvut ja tulevaisuuden ennusteet. Toimialan mediaaniluvut verrattiin case yrityksen saamiin lukuihin. Tilinpäätösanalyysin tulosten perusteella arvioitiin case yrityksen toiminnan kannattavuutta ja tehokkuutta, sekä case yrityksen vakavaraisuutta ja likviditeettiä. Tulosten perusteella todettiin case yrityksen olevan hyvin kannattava yritys. Case yrityksen toiminnan tehokkuus on melko hyvä. Case yrityksen vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Case yrityksen likviditeetti on tyydyttävällä tasolla. Tutkimuksen ennusteen mukaan on mahdollista, että case yritys kykenee kaksinkertaistamaan liikevaihtonsa vuoden 2020 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Nosto vaatii henkilökunnan lisäämistä kuudella työntekijällä joka vuosi. Lisääntyneistä henkilökululuista ja laajemman toiminnan aiheuttamista lisääntyneistä materiaaliostoista huolimatta case yrityksen kannattavuus ennusteen mukaan nousee. Lopuksi todettiin, että case yrityksen kannattaa toiminnan tehostamiseksi kiinnittää huomiota myyntisaatavien pitkään kiertoaikaan, ja toisaalta huomioida henkilöstön lisäämisen ja liikevaihdon per työntekijä välinen negatiivinen korrelaatio tulevaisuudessa.</p>		
<u>Asiasanat</u> Tilinpäätösanalyysi, liiketalous, tunnusluvut, tilinpäätös, kirjanpito		

Author Avula-Laiho, Aija	Type of Publication Bachelor's thesis	Date May 2021
	Number of pages 60	Language of publication: Finnish
Title of publication The financial condition and development of a case company - financial statement analysis		
Degree program Business Administration		
Abstract The aim of the study was to find out the financial condition of the case company and how it is developed from 2016 to 2020. The study was carried out by using a financial statement analysis. The research approach was qualitative. The financial statement analysis included a key figure analysis, an industry analysis, a cash flow analysis, and a forecast for the next five financial years (2021–2025). The study was carried out by using financial statements received from the case company. In addition, the case company's strategy target figures were used in the study while preparing the forecast. The median figures for the industry analysis were obtained from material published by Suomen Asiakastieto Oy. The calculations of the study were carried out using Excel. In Excel, cash flow calculations, key figures and future forecasts were calculated. The median figures for the industry were compared with the figures obtained by the case company. Based on the results of the financial statement analysis, the profitability and efficiency of the case company's operations, as well as the case company's solvency and liquidity, were assessed. Based on the results, the case company was found to be a very profitable company. The efficiency of the case company's operations is quite good. Case company's solvency is at a good level. Case company's liquidity is at a satisfactory level. According to the forecast of the study, it is possible that the case company will be able to double its turnover from the 2020 level by 2025. The lift requires an increase in staff of six employees each year. Despite increased personnel costs and increased material purchases caused by wider operations, the profitability of the case company is forecast to increase. Finally, it was noted that in order to increase efficiency, the case company should pay attention to the long cycle of account receivables and, on the other hand, take into account the negative correlation between staff growth and turnover per employee in the future.		
<u>Key words</u> Financial statements, business administration, key figures, accounting, financial analysis		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET	7
2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet	7
2.2 Käsitteellinen viitekehys	8
3 KIRJANPIDON YHTEYS TILINPÄÄTÖKSEEN	9
3.1 Kirjanpidolliset valinnat	9
3.2 Tilinpäätöksestä säättävät lait	10
4 TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ JA TARKOITUS	12
4.1 Tilinpäätös osana päätöksentekoa	12
4.2 Tilinpäätöksen sisältö	13
4.2.1 Tuloslaskelma	14
4.2.2 Tase	15
4.2.3 Liitetiedot	16
4.2.4 Kassavirtalaskelmat	16
4.2.5 Muut tilinpäätöksen osat	17
5 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	18
5.1 Tilinpäätöksen silmäily	18
5.2 Tunnuslukuanalyysi	19
5.2.1 Kannattavuuden tunnusluvut	20
5.2.2 Tehokkuuden tunnusluvut	22
5.2.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut	24
5.2.4 Likviditeetin tunnusluvut	26
5.2.5 Muut tunnusluvut	27
5.3 Taseen hallinta	29
5.4 Toimiala analyysi	29
5.5 Tilinpäätösanalyysin rajoitukset	31
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	33
6.1 Tutkimusote	33
6.2 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti	35
6.3 Case yritys	36
7 CASE YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSNALYYSI	36
7.1 Case yrityksen tilinpäätösten silmäily	37
7.2 Case yrityksen tunnuslukuanalyysi	39
7.2.1 Case-yrityksen kannattavuus	40
7.2.2 Case yrityksen tehokkuus	41

7.2.3 Case yrityksen vakavaraisuus	43
7.2.4 Case yrityksen likviditeetti	43
7.2.5 Case yrityksen muut tunnusluvut.....	44
7.3 Case yrityksen kassavirta-analyysi	46
7.4 Case yrityksen tulevaisuuden ennuste.....	49
7.5 Tilinpäätösanalyysin rajoitusten huomioiminen case yrityksen kohdalla.....	55
7.6 Johtopäätökset	56
8 POHDINTA	58
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kirjanpitolaki edellyttää yrityksiä laatimaan tilikaudeltaan tilinpäätöksen. Tilinpäätös sisältää tietyt laissa määrätyt laskelmat ja tilinpäätöksen laajuus on riippuvainen yrityksen kokoluokasta, sekä yrityksen harjoittaman liiketoiminnan luonteesta. Tilinpäätöksen tarkoitus on kuitenkin aina sama, eli antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen tilikauden toiminnasta ja taloudellisesta asemasta. Informaatio johdetaan tilinpäätösestä tilinpäätöstä analysoimalla. Tällaista tilinpäätösanalyysia voidaan tehdä monesta eri näkökulmasta ja sen tarkoitus on auttaa asianosaisia, olivatpa he yrityksen sisäisiä tai ulkopuolisia tahoja, päätöksenteossa. Tilinpäätösanalyysin osana käytettävä tunnuslukuanalyysi kuvaa yrityksen toiminnan kannattavuutta ja tehokkuutta, sekä yrityksen maksuvalmiutta suhdelukujen muodossa. Tunnuslukuanalyysi mahdollistaa saman toimialan yritysten vertailtavuuden keskenään. Taloudellinen informaatio on yritykselle tärkeää, sillä vain tuntemalla nykytilan siihen voi reagoida. Yrityksen johto voi muuttaa yrityksen toimintaa, mikäli tunnusluvut antavat aiheita huoleen, ennekuin on liian myöhäistä. Toisaalta yrityksen on helpompi ennakoida tulevaa, kun se tuntee omat resurssinsa.

Tässä opinnäytetyössä esitetään tilinpäätösanalyysi teollisuuden alalla toimivalle case yritykselle. Tilinpäätösanalyysi sisältää tunnuslukuanalyysin ja toimiala-analyysin. Case yrityksen taloudellisen tilan kehittymistä analysoidaan viimeisen viiden vuoden ajalta vuodesta 2016 vuoteen 2020. Lisäksi case yrityksen saavuttamia tuloksia verrataan toimialan mediaanilukuihin syvemmän analyysin saavuttamiseksi. Tilinpäätösanalyysin on sisällytetty myös kassavirta-analyysi rahavirtojen tarkemman analysoinnin mahdollistamiseksi. Lopussa esitetään vielä case yrityksen seuraavan viiden vuoden taloudellisen suorituskyvyn ennuste. Ennuste pohjautuu case yrityksen tulevaisuuden strategiaan ja vuodelle 2025 asetettuihin tavoitelukuihin liikevaihdon suhteen. Analyysi tarjoaa case yritykselle selkeän kuvauksen yrityksen taloudellisesta asemasta ja selkeyttää strategian saavuttamiseen vaadittavia välietappeja esittämällä ne graafien muodossa.

2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET

2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Tutkimuksen on tarkoitus selvittää case yrityksen taloudellinen nykytila, sekä taloudellisen tilan kehittyminen vuodesta 2016 vuoteen 2020. Taloudellinen tila on tarkoitus selvittää toisaalta yrityksen maksukyvyyn ja toisaalta yrityksen operatiivisen toiminnan näkökulmasta. Tutkimuksen tavoite on antaa analyysin lopputulos siten, että case yritys voi helposti nähdä yrityksensä taloudellisen tilan kehittymisen viimeisen viiden vuoden ajalta, sekä oman taloudellisen asemansa suhteessa muuhun toimialaan. Tarkoituksena on myös ennustaa case yrityksen toimintaa seuraavan viiden vuoden ajalle. Tavoitteena on niin ikään esittää ennuste siten, että sen tulkinta on vaivatonta. Tarkoitus on siis selvittää, millainen on yrityksen taloudellinen tila ja se, mihin lukuihin pitäisi päästä, jotta tilanne olisi hyvä, ellei se sitä jo ole. Raportissa ei kuitenkaan kerrota miten hyvään tilanteeseen päästään. Toisin sanoen raportissa otetaan kantaa siihen mihin lukuihin tulisi pyrkiä, ei pyrkimyksen toteutustapaan. Toteutustapa rajataan työn ulkopuolelle, sillä se on johdolle kuuluvaa päätöksentekoa.

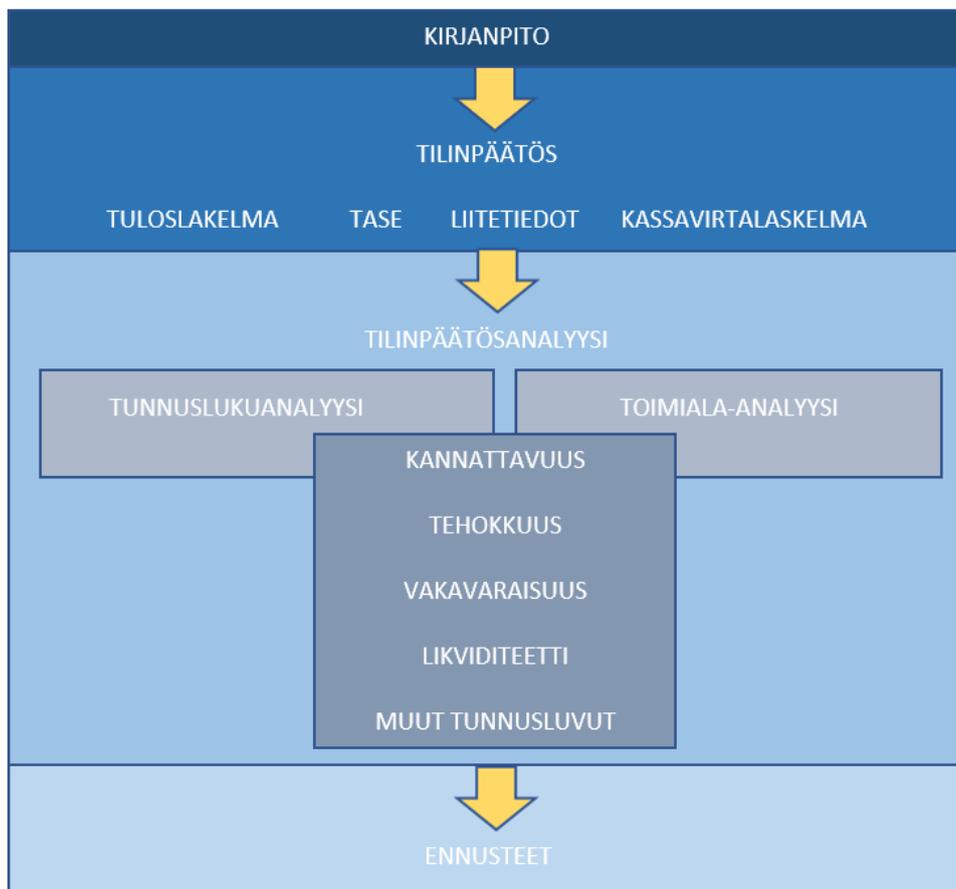
Opinnäytetyön tutkimuksen pääkysymys on: Millainen on Case yrityksen taloudellinen tila ja miten se on kehittynyt viimeisen viiden vuoden aikana?

Tutkimusongelma jaetaan pienempiin osa-alueisiin pääkysymykseen vastaamisen helpottamiseksi, alakysymyksiä ovat:

- Millainen on case yrityksen kannattavuus?
- Millainen on case yrityksen maksuvalmius?
- Millainen on case yrityksen vakavaraisuus?
- Millainen on case yrityksen likviditeetti?
- Millainen on case yrityksen kassavirta?
- Miten case yrityksen kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus ja likviditeetti ovat kehittyneet viimeisen viiden vuoden aikana?
- Mitä case yrityksen taloudellisen tilan kehittymisestä voidaan päätellä tulevaisuuden ennustamisen suhteen?

2.2 Käsitteellinen viitekehys

Tutkimuksen tavoitteiden määrittelyn jälkeen on hyödyllistä määritellä ne teoreettiset käsitteet, joita tutkimuksen toteutuksessa tarvitaan. Käsitteellinen viitekehys on malli, joka yksinkertaistaa tutkimuksen tekijän näkemyksen tutkimukseen liittyvästä teoreettisista käsitteistä ja niiden välisistä yhteyksistä. Teoreettinen viitekehys luo raamit tutkimuksen toteutukselle. (Pitkäranta, 2014, s.66–67)



Kuvio 1. Käsitteellinen viitekehys

Kuvio 1 esittää tutkimuksen käsitteellisen viitekehksen. Tilinpäätös johdetaan tilikauden loputtua yrityksen kirjanpidosta. Tilinpäätökseen sisältyvät tuloslaskelma, tase, sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedot. Kassavirtalaskelma voidaan laatia tilinpäätöksen analysoimisen tueksi tuloslaskelman ja taseen, sekä niiden liitetietoja apuna käyttäen. Tilinpäätösanalyysi johdetaan tilinpäätöksestä. Tilinpäätösanalyysin voi tehdä esimerkiksi tunnuslukuanalyysinä, tai toimiala-analyysinä. Tunnuslukuanalyysissä analysoidaan yrityksen kannattavuutta, tehokkuutta, vakavaraisuutta,

likviditeettiä ja mahdollisesti muita analyysin tekijää kiinnostavia tunnuslukuja laske-
malla suhdelukuja eri tilinpäätöslaskelmista. Näin saadaan tietoa siitä, millä tolalla yri-
tyksen oma toiminta on, ja miten yrityksen toiminta on kehittynyt vuodesta toiseen.
Toimiala-analyysissä taasen verrataan yrityksen kannattavuutta, tehokkuutta, vakava-
raisuutta, likviditeettiä ja mahdollisesti muita analyysin tekijää kiinnostavia tunnuslu-
kuja toimialan vastaaviin lukuihin. Näin saadaan ymmärrys siitä, miten yrityksellä me-
nee muuhun toimialaan verrattuna. Tilinpäätösanalyysin tuloksista voidaan vetää joh-
topäätöksiä myös sen suhteen, että miten yrityksen toiminta kehittyy tulevaisuudessa.
Tällaisia ennusteita voidaan laatia esimerkiksi strategian toteuttamisen tueksi.

3 KIRJANPIDON YHTEYS TILINPÄÄTÖKSEEN

3.1 Kirjanpidolliset valinnat

Kaikki Suomessa liiketoimintaa harjoittavat oikeushenkilöt ovat kirjanpitovelvollisia.
Sama koskee ammatti-, tai liiketoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä. Kirjanpi-
tolain (KPL) mukaan edellä mainittujen tahojen tulee tehdä liiketapahtumistaan mer-
kinnät siten, että kirjanpitovelvollinen kykenee aina selvittämään ostovelkojensa, sekä
myyntisaamistensa määrän. Lisäksi kirjanpidosta täytyy saada tarpeelliset tiedot vero-
velvollisuuden täyttämiseksi. (KPL 997/1336, 1§1) Kirjanpitovelvollisten on laadit-
tava kirjanpitonsa pohjalta tilinpäätös, (KPL 1§1a ja 3§1) joka kuvaa yrityksen tilikau-
den aikaisen tuloksen ja taloudellisen aseman muodostumista. (Salmi, 2020) Kirjanpi-
dossakin on kuitenkin liikkumavaraa ja yritys voi valita mieleisensä kirjaustavat sal-
littujen joukosta.

Koska tilinpäätös johdetaan yrityksen kirjanpidosta, on kirjanpidollisilla valinoilla
suora vaikutus yrityksen tilinpäätöksen lukuihin. Kirjanpidossa on lain puitteissa mah-
dollista valita esimerkiksi muutamista eri jaksotusvaihtoehdoista. Näistä vaihtoeh-
doista yritys todennäköisesti valitsee sellaisen kirjaustavan, jolla yrityksen kokonais-
verotusta saadaan alemmas. (Leppiniemi ym., 2005) Toisaalta erityisesti taloudelli-
sissa vaikeuksissa olevalla yrityksellä saattaa olla paineita yrittää saada yrityksen

tilikauden tulos näyttämään mahdollisimman hyvältä. (Seppänen, 2011) Yrityksen omaisuuden arvoon, verotukseen ja tuloksen muodostumiseen voidaan kirjanpidollisista vaihtoehtoista vaikuttaa esimerkiksi sillä, miten varaston arvo määritellään, miten poistot kohdennetaan, mikä tuloutustapa valitaan, miten tilinpäätössiirtoja käytetään, ja miten pitkäaikainen omaisuus arvostetaan. (Leppiniemi, 2005) Kirjanpitolain mukaan yrityksen on kuitenkin oltava valitsemisissa kirjaustavoissa johdonmukainen tilikaudesta toiseen. (KPL 3§3) Mikäli yritys perustellusta syystä kuitenkin vaihtaa kirjaustapaa, täytyy se kertoa tilinpäätöksen liitetiedoissa, jotta tilinpäätöksen lukija osaa ottaa asian huomioon. Tämä helpottaa eri tilikausien tietojen vertailtavuutta. (Leppiniemi, 2005)

3.2 Tilinpäätöksestä säätävät lait

Tilinpäätöksen kokonaisuudesta säätää kirjanpitolaki. Sen mukaan tilinpäätöksen tulee sisältää aina

- Tase, joka kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöspäivänä, sekä edellisen tilikauden vertailutiedot.
- Tuloslaskelma, joka kuvaa yrityksen tuloksen muodostumista, sekä edellisen tilikauden vertailutiedot.
- Taseen, ja tuloslaskelman liitetiedot.

Lisäksi, mikäli yritys on suuryritys, tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, tulee tilinpäätöksen sisältää myös

- Rahoituslaskelma, joka kuvaa yrityksen varojen hankintaa ja niiden käyttöä.
- Rahoituslaskelman liitetiedot.

Vielä edellisten lisäksi, mikäli yritys on suurempi kuin mikro- tai pienyritys, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, tai julkinen osakeyhtiö, tulee tilinpäätöksen sisältää

- Toimintakertomus, joka kuvaa mm. yrityksen toiminnan kehittymistä

(KPL 3§1)

Myös asunto-osakeyhtiön on asunto-osakeyhtiölain (AOYL) mukaan aina laadittava toimintakertomus, oli se kuinka pieni tahansa. (AOYL 2009/1599, 10 §5)

Kirjanpitolaki määrittelee mikroyritykseksi sellaisen yrityksen, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy enintään yksi taulukon 1

mukaisesta raja-arvosta. Pienyrityksen määrittely tapahtuu samoin. Suuryritykseksi määritellään sellainen kirjanpitovelvollinen, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy vähintään kaksi taulukon 1 mukaisesta raja-arvosta. (KPL 1§4)

Taulukko 1. Kirjanpitolain mukaiset yhtiökoot

	MIKROYRITYS	PIENYRITYS	SUURYRITYS
TASEEN LOPPUSUMMA	350 000 EUR	6 000 000 EUR	20 000 000 EUR
LIKEVAIHTO	700 000 EUR	12 000 000 EUR	40 000 000 EUR
TYÖNTEKIJÄMÄÄRÄ	10 HLÖ	50 HLÖ	250 HLÖ

Kirjanpitolain mukaan ”tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laatu ja laajuus”. (KPL 3§2)

Muita yleisiä tilinpäätösperiaatteita ovat esimerkiksi, mutteivät ainoastaan

- Oletus toiminnan jatkuvuudesta.
- Johdonmukaisuus kirjaustavoissa tilikaudesta toiseen.
- Tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus.
- Tilikauden tapahtumien kirjaus suoriteperusteisesti.

(KPL 3§3)

Mikäli kirjanpitovelvollinen on tarpeeksi suuri, tulee tilinpäätökseen sisällyttää tilintarkastuslain (TTL) mukaan myös tilintarkastuskertomus. Tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta vain sellaisissa yhteisöissä, jossa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- 1) taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- 2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- 3) palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

(TTL 2015/1141 2§2)

Tilintarkastuskertomus antaa lausunnon siitä, antaako tilinpäätös oikean ja riittävän kuvan yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, täyttääkö yrityksen tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset, onko yrityksen toimintakertomus laadittu siihen sovellettavien säännösten mukaisesti, ja ovatko yrityksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen

tiedot yhdenmukaisia. (TTL 3§5) Tilintarkastuskertomus on joko vakioimuotoinen, ehdollinen tai kielteinen. Vakioimuotoinen tilintarkastuskertomus on yleisin ja jollei yritys saa vakioimuotoista tilintarkastuskertomusta, tarkoittaa se usein, että yrityksellä on vakavia ongelmia. (Seppänen, 2011)

4 TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ JA TARKOITUS

4.1 Tilinpäätös osana päätöksentekoa

Tilinpäätös antaa yrityksen taloudellisesta tilasta yhteenvedon rahamääräisinä summina. Näistä summista tilinpäätöksen tarkastelija voi nähdä miten yrityksen operatiivinen toiminta, sekä investointi ja rahoitustoiminnat ovat onnistuneet. Yrityksen tilinpäätöksestä ja sen antamasta informaatiosta ovat kiinnostuneita sekä yrityksen sisäiset, että ulkopuoliset tahot. Kummatkin tahot käyttävät tilinpäätöstietoja päätöksenteon tueksi. Seppänen (2011) mukaan voidaan erotella kolme keskeisintä tilannetta, jossa päätöksenteon tueksi käytetään tilinpäätöstä antamaan tietoa yrityksen taloudellisesta suorituksesta ja asemasta, näitä ovat

1. Tilanne, jossa halutaan analysoida yrityksen suorituskykyä ja strategian onnistumista. Tästä ovat kiinnostuneet lähinnä yrityksen sisäiset tahot, kuten johto.
2. Tilanne, jossa halutaan analysoida yrityksen taloudellista asemaa ja yritykseen kohdistuvia luottoriskejä. Tästä tiedosta ovat kiinnostuneet yrityksen ulkopuoliset tahot, kuten pankit ja muut rahoittajat.
3. Tilanne, jossa halutaan määrittää yrityksen arvo. Arvo määritetään yleensä yrityksen kaupantekohetkellä, jolloin tieto kiinnostaa sekä yrityksen sisäisiä tahoja, myyjiä, sekä ulkopuolisia tahoja, ostajia.

Kaikkiin edellä mainittuihin päätöksenteon tilanteisiin saadaan vastaus suorittamalla yrityksen taloudellista tilaa koskeva analyysi yrityksen tilinpäätöstietoja lukemalla, tunnuslukuja tilinpäätöslukujen pohjalta laskemalla, sekä näitä analysoimalla ja vertailemalla. Tätä prosessia kutsutaan tilinpäätösanalyysiksi. Eri päätöksenteon lähtökohdista voidaan suorittaa hieman erilaisia tilinpäätösanalyseja. Toimiala-

analyysissä arvioidaan koko toimialan taloudellista tilannetta ja suhteutetaan yhden yrityksen asema muuhun toimialaan. Yritysanalyysissä arvioidaan yrityksen koko toimintaa aina toimintaympäristön kehitysnäkymistä yrityksen johdon kyvykkyyteen ja yrityksen käyttämiin järjestelmiin saakka. Sijoitusanalyysin avulla arvioidaan yrityksen toimintaedellytyksiä ulkopuolisen sijoittajan näkökulmasta, tällöin käytetään apuna markkinaperusteisia tunnuslukuja. Perinteinen tilinpäätösanalyysin avulla arvioidaan yhden yrityksen toimintaedellytyksiä tilinpäätöksen ja siitä johdettavien taloudellisten tunnuslukujen avulla. Perinteinen tilinpäätösanalyysi voi sisältää myös kassavirta-analyysin. Kassavirta-analyysin avulla arvioidaan yrityksen liiketoiminnan rahavirtojen riittävyyttä. (Salmi, 2020)

Analyysin tekijän lähtökohdista huolimatta voidaan määritellä muutama avainseikkaa, joihin tilinpäätösanalyysillä pyritään saamaan vastaukset, näitä ovat:

1. Millainen on yrityksen kehityssuunta? Kasvaako liiketoiminta?
2. Millainen on yrityksen kannattavuus sekä liiketoiminnan, että omistajien näkökulmasta? Onko tulos riittävä?
3. Millainen on yrityksen kyky tuottaa rahaa sen operatiivisella toiminnalla?
4. Millainen on yrityksen operatiivisen toiminnan tehokkuus sekä kustannusten että pääomankäytön kannalta tarkasteltuna?
5. Millainen on yrityksen rahoituksellinen joustavuus ja rahoituksen vahvuus? Riittävätkö yrityksen rahat?

(Seppänen, 2011) (Salmi, 2020)

4.2 Tilinpäätöksen sisältö

Tilinpäätöslaskemat ovat rahamääräisiä summia ja kertovat pääasiassa yrityksen oman toiminnan muutoksista, silloin kun eri tilikausien tilinpäätöslaskelmia vertaillaan keskenään. Jotta tilinpäätöksen analysointi olisi mielekästä, täytyy analysoijan ymmärtää mitä eri tilinpäätöslaskelmat mittaavat, mitkä laskelmien sisältämistä luvuista ovat keskeisimpiä yrityksen taloudellista suoritusta ja asemaa mitattaessa, sekä miten eri eriä tulisi tulkita. (Seppänen, 2011)

4.2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tarkoitus on selvittää lukijalleen yrityksen tilikaudelle kuuluvat tuotot, sekä kulut. (Salmi, 2020) Tuloslaskelmasta näkee, mikä on ollut yrityksen taloudellinen suoritus tilikauden aikana. Tulos = tilikauden tulot – tilikauden menot. Tulos siis mittaa tilikauden aikana kertyneiden tulojen, sekä tilikauden aikana tulojen synnyttämiseksi käytettyjen resurssien, kulujen, välistä erotusta. Jos tulos on negatiivinen, on yritys käyttänyt enemmän resursseja kuin mitä se on niillä saanut aikaan. Yritys on siis tehnyt tappiota. Pitkällä aikavälillä tappiota tekevä yritys ei voi selviytyä kaikista velvoitteistaan, vaan yrityksen on tehtävä positiivista tulosta, jotta sen toiminta voi kestävästi jatkua. (Seppänen, 2011)

Tuloslaskelman rakenne on määrätty kirjanpitolaisissa. Tuloslaskelman voi laatia joko toiminto- tai kululajikohtaisena. Tässä käsitellään kululajikohtaista tuloslaskelmaa (Liite 1) Kirjanpitoasetus (KPA) 1997/1339 1§1 määrää kululajikohtaisen tuloslaskelman esitystavasta. Tuloslaskelma alkaa varsinaisen liiketoiminnan aikaansaamilla tuloilla, liikevaihdolla. Liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot kuten vuokratulot, jotka eivät suoraan liity itse ydinliiketoimintaan. Seuraavaksi vähennetään liiketoiminnan kulut. Näitä seuraa liikevoitto/-tappio rivi, joka on koko yrityksen toiminnan kannattavuuden kulmakivi. Seuraavaksi siirrytään yrityksen rahoituksen eriin, rahoituksen eria seuraa voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tätä summaa voidaan eri tilinpäätösjärjestelyjen avulla vielä pienentää. Tilinpäätösjärjestelyjen jälkeen viimeinen tuloslaskelman rivi on tilikauden voitto/tappio. Tästä summasta, mikäli se on positiivinen, yrityksen omistajat voivat saada osinkoina osuutensa ja jäljelle jäävä osuus voidaan jättää yritykseen kasvattamaan omaa pääomaa. (Salmi, 2020)

Tuloslaskelma laaditaan kirjanpitolain mukaan suoriteperusteisesti. Tämä tarkoittaa, ettei tuloslaskelmasta näe suoraan yrityksen tilikauden aikana kassaansa saamaa rahamäärää. Suoriteperusteisuus tarkoittaa samaa kuin realisoitunut tapahtuma. Tulon katsotaan tulleen ansaituksi, kun tuote tai palvelu on toimitettu asiakkaalle, riippumatta siitä onko asiakas maksanut tuotteen vai ei. Samaten kulun katsotaan syntyneen, kun tulon tuottamiseksi tehty hankinta on tehty, riippumatta siitä onko kulua vielä maksettu vai ei. Tästä huolimatta tuloslaskelma on yleisimmin käytetty väline yrityksen taloudellisen suorituskyvyn ja rahantekokyvyn mittaamisessa. (Seppänen, 2011)

4.2.2 Tase

Taseesta näkee, että mikä on ollut yrityksen taloudellinen asema ja rahoitusrakenne tilinpäätöshetkenä. Taseen erät eivät kasva samassa suhteessa tilikauden pituuden kanssa, kuin tuloslaskelman erät. Tase kertoo mitkä ovat olleet yrityksen varat ja velat yhtenä päivänä, tilinpäätöspäivänä. (Seppänen, 2011) Taseen rakenne (Liite 2), on aina sama kirjanpitovelvollisesta riippumatta (KPA 1§6) Taseen vastaavaa ja vastattavaa puolten tulee olla yhtä suuret. $\text{Varat} = \text{Velat} + \text{Oma pääoma}$. Tämä johtuu siitä, että yrityksen varat, vastaavaa, kertoo että mitä resursseja yrityksellä on toimintansa pyörittämiseksi. Vastattavaa puoli sen sijaan kertoo, että millä nämä resurssit on rahoitettu, omalla pääomalla vai velkarahalla. Taseen avulla siis saadaan tietoa yrityksen omistamista resursseista ja yrityksen rahoitusrakenteesta. Tätä kokonais kuvaa kutsutaan taserakenteeksi. (Seppänen, 2011)

Taseen varat jaetaan pitkä- ja lyhytaikaisiin. Pitkäaikaisia varoja kutsutaan pysyviksi vastaaviksi, sillä niiden odotetaan tuottavan pysyvämpää tulovirtaa. Pysyvämpää siinä mielessä, että nämä pitkäaikaiset varat kykenevät tuottamaan tulosta useamman tilikauden aikana. Pitkäaikaiset varat voidaan jakaa aineettomiin, kuten yrityksen omistamat patentit tai tavaramerkit, aineellisiin, kuten yrityksen omistamaan kalustoon, maa-alueisiin ja rakennuksiin, sekä sijoituksiin. Lyhytaikaisia varoja kutsutaan vaihtuviksi vastaaviksi, koska ne vaihtuvat tilikauden aikana. Nämä resurssit siis muutetaan tuloksi tilikautta lyhyemmässä ajassa. Vaihtuvia vastaavia ovat yrityksen vaihtomaisuus eli varasto, erilaiset saamiset, sekä yrityksen rahavarat. (Seppänen, 2011)

Vastattavaa puoli jaetaan omaan pääomaan ja velkoihin. Oma pääoma koostuu yrityksen omistajien yritykseensä tekemistä sijoituksista, sekä yrityksen elinaikansa tuottamista voittovaroista. Oma pääoma on aina pitkäaikaista rahoitusta. Vieras pääoma koostuu veloista, jotka voidaan jakaa pitkä- ja lyhytaikaiseen rahoitukseen. Lyhytaikaista velkaa ovat ostovelat ja korolliset lyhytaikaiset velat. Nämä on tarkoitus maksaa yhden tilikauden aikana pois. Pitkäaikaista velkaa ovat kaikki muu paitsi lyhytaikainen velka. Tämä maksetaan yhtä tilikautta pidemmällä aikavälillä pois. (Seppänen, 2011)

4.2.3 Liitetiedot

Liitetietojen tehtävä on täydentää tuloslaskelman ja taseen antamia tietoja. Liitetiedot sisältävät sellaista informaatiota, jota ei välttämättä suoraan näe tuloslaskelmasta tai taseesta. Antamalla lisätietoja liitetietoina yritys voi lyhentää tulos- ja tase-laskelmiaan. (KPA 1§10) Toisaalta oikean ja riittävän kuvan antaminen ei välttämättä toteudu ilman lisätietoja, jolloin liitetietojen antaminen on oikean ja riittävän kuvan saamisen kannalta välttämätöntä. Koska liitetiedoissa voidaan esittää muitakin kuin rahamääräisiä tietoja, on liitetietojen lukeminen tilinpäätöksen kokonaisvaltaisemman analysoinnin kannalta olennaista. Liitetiedoista saattaa käydä ilmi esimerkiksi, että tilikauden tulos sisältää jonkin omaisuuserän myynnistä saatua tuottoa. Tilinpäätösanalyysin tekijä voi tämän tiedon saatuaan päättää standardoiko, eli oikaiseeko hän tuloslaskemaa ennen kuin siitä lasketaan tunnuslukuja. (Leppiniemi ym., 2005) Toisaalta liitetiedot antavat myös tietoa esimerkiksi yrityksen henkilöstörakenteesta. Tämän tiedon avulla voidaan laskea myös muita kuin taloudellisia tunnuslukuja, sillä yrityksen toimintaedellytykset eivät rajoitu vain sen taloudellisiin resursseihin.

4.2.4 Kassavirtalaskelmat

Jollei yritys täytä kirjanpito-laissa tarkoitettuja raja-arvoja, jolloin sen on lain mukaan pakko sisällyttää tilinpäätökseensä rahoituslaskelma, kannattaa tilinpäätösanalyysin tekijän laatia itse kassavirtalaskelma, sillä yrityksen todellista taloudellista asemaa on usein vaikeaa analysoida ainoastaan sen tuloslaskelman ja taseen avulla. (Leppiniemi ym., 2005) Kassavirtalaskelma rakennetaan vähennyslaskumuotoon (Liite 3). Vähennyslaskumuodosta nähdään helposti, miten liiketoiminnan tuotot ovat riittäneet liiketoiminnan menojen kattamiseen ja uusiin investointeihin. Jollei raha olekaan riittänyt, niin kassavirtalaskelmasta nähdään, millä toiminta on rahoitettu. Yrityksen todellisten maksutapahtumien analysoinnissa apuna käytettävän kassavirtalaskelman tarkoitus on selventää yrityksen todelliset kassaan maksetut rahamäärät ja todelliset kassasta pois maksetut rahamäärät muuttamalla yrityksen suoriteperusteisia tapahtumia kassaperusteisiksi. (Seppänen, 2011)

4.2.5 Muut tilinpäätöksen osat

Toimintakertomuksessa kuvataan vielä liitetietojakin laajemmin yrityksen tilikauden tapahtumia. Toimintakertomuksen on tarkoitus antaa selkoa yrityksen tilikauden aikaisesta toiminnan kehittymisestä, yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja yrityksen merkittävimmistä riski- ja epävarmuustekijöistä. Toimintakertomus tekee selkoa myös tilikauden tuloksen muodostumisen kannalta olennaisista seikoista, kuten yrityksen ympäristö- ja henkilöstötekijöistä. Lisäksi toimintakertomuksessa kuvataan tilikauden olennaisena pidettäviä tapahtumia ja annetaan selkoa yrityksen tutkimus- ja kehitystoiminnasta. (KPL 3§1) Mikäli toimintakertomus yrityksestä on saatavilla, kannattaa tilinpäätösanalyysin tekijän paneutua siihen samoista syistä kuin liitetietojenkin kohdalla. Toimintakertomuksen lukeminen syventää analyysin tekijän ymmärrystä yrityksen toimintaedellytyksistä.

Tilintarkastuskertomuksesta lukija näkee, antaako tilinpäätös oikean ja riittävän kuvan yrityksen toiminnasta, sen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta niin kuin laki vaatii. Tilintarkastuskertomus on vakiomuotoinen, mikäli yllä oleva on totta. Näin ollen tilintarkastuskertomuksen lukemalla voidaan päätellä, onko yrityksen tilinpäätös laadittu oikein. Mikäli tilintarkastuskertomus poikkeaa vakiomuodosta, on se signaali yrityksen kohonneesta riskistä, eikä yhteistyötä tällaisen yrityksen kanssa kannata aloittaa ilman erityisiä sopimuksia tai järjestelyjä. (Leppiniemi ym., 2005)

Joskus tilinpäätöstä voidaan joutua oikaisemaan, koska se on johdettu yrityksen kirjanpidosta, joka sisältää kaikki tilikauden rahamääräiset tapahtumat, olivatpa ne sitten osa yrityksen varsinaista liiketoimintaa tai eivät. Jotta tilinpäätösanalyysi olisi vertailukelpoinen yritysten välillä vuodesta toiseen, tulee kertaluontoiset ja varsinaiseen liiketoimintaan liittymättömät tapahtumat eliminoida. Tätä kutsutaan oikaisemiseksi. Tällaisia yrityksen liiketoimintaan kertaluonteisesti vaikuttavia eriä ovat esimerkiksi omaisuuden myynnistä saadut tulot. Tällaisia tuloja ei kuitenkaan voida pitää säännöllisinä ja toistuvina. (Thomsett, 2017 ss.82–84) Virallinen tilinpäätös voidaan joutua oikaisemaan, jotta analyysin tekijä saisi mahdollisimman luotettavan kuvan yrityksen jatkuvan ja säännöllisen liiketoiminnan laadusta. (Salmi, 2020) Yritystutkimus ry on luonut ohjeet tuloslaskelman ja taseen oikaisemiseksi. Tilinpäätökset eivät välttämättä aina vaadi oikaisuja ja usein ne voidaankin jättää tekemättä.

5 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on tuottaa informaatiota yrityksen ulkopuoliselle ja sisäisille tahoille siitä, miten yrityksen avain toiminnoilla menee ja millainen mahtaa olla yrityksen tulevaisuuden kassavirta. Lisäksi tilinpäätösanalyysi kertoo mahdollisille sijoittajille, mikäli yrityksen toiminnassa on joitain puutteita tai ongelmia. Tilinpäätösanalyysi alkaa tilinpäätöserien tarkastelulla. Eriä tutkittaessa on tärkeää pohtia, onko erän rahamääräinen summa järkevä, eli onko mahdollista, että kyseinen yritys on todellisuudessa kyennyt toiminnallaan saamaan aikaan tilinpäätöslaskelmissa esitetyt summat? (Weiss, 2017, s.98) Kyseenalaistaminen on tärkeää, koska tilinpäätösanalyysikaan ei ole täysin aukoton tapa varmistua yrityksen todellisesta taloudellisesta tilasta.

5.1 Tilinpäätöksen silmäily

Yrityksen taloudellisen suorituksen arvioinnissa käytettävät keskeiset tuloslaskelman erät ovat liikevaihto, liiketulos, ja tilikauden tulos, (Seppänen, 2011) sekä nettorahoituskulut. Näitä eriä silmäilemällä saadaan käsitys siitä, tekeekö yritys tappiota vai tuloista, ovatko erät kasvaneet tai pienentyneet ja jos ovat, niin kuinka paljon. (Salmi, 2020) Taseessa sen sijaan kiinnitetään huomiota taseen loppusummaan, pitkä- ja lyhytaikaisiin varoihin, omaan pääomaan ja korollisten velkojen yhteismäärään. (Seppänen, 2011) Taseen edellä mainittuja eriä silmäilemällä nähdään, ovatko varallisuuserät kasvaneet vai vähentyneet. Tästä voidaan päätellä, onko yritys investoinut vai kenties myynyt omaisuuttaan. Lisäksi pääoman rakenne paljastaa millä yrityksen toiminta on rahoitettu. Liitetietojen lukeminen rinnakkain tuloksen ja taseen kanssa lisää ymmärrystä mahdollisesti eri erissä tapahtuneista muutoksista (Salmi, 2020) Kassavirtalaskelmassa kiinnitetään huomiota toimintajäämään, investointijäämään ja rahoitusjäämään. Kassavirtalaskelmaa silmäilemällä nähdään mihin yrityksen kassavirta on riittänyt, eli onko tulo-rahoitus riittänyt kattamaan kaikki toiminnan kulut, ja jollei ole, niin millä puuttuva osa on rahoitettu. (Yritystutkimus, 2017, s.60)

5.2 Tunnuslukuanalyysi

Tunnuslukujen avulla saadaan muutettua yrityksen rahamääräiset tilinpäätöserät vertailukelpoiseksi muiden yritysten kanssa. Tunnusluku on suhdeluku, jossa jokin tilinpäätöserä jaetaan toisella. Suhdelukujen käyttö rahamäärien sijaan standardoi tilinpäätösinformaatiota ja poistaa yritysten välisen kokoeron vaikutuksen analyysin tekemisestä. (Seppänen, 2011) Tilinpäätöserien ja tunnuslukujen vuosittaisilla muutoksilla on joskus analyysin kannalta jopa suurempi merkitys kuin itse absoluuttisilla arvoilla. Muutos kertoo aina tapahtuneesta kehityksestä ja voi siten indikoida joko yrityksen onnistumisista, tai ongelmista. Pieni muutos on odotettavissa oleva asia, mutta riittävän suureen muutokseen luvussa tulisi reagoida ja muutoksen syy selvittää. (Leppiniemi ym., 2005) Muutoksen havainnoiminen vaatii aina lukujen vertailemista.

Yrityksen hyväksi, tai huonoksi katsottava taloudellinen tilanne on aina riippuvainen valitusta vertailuarvosta. Useimmiten vertailu tapahtuu saman toimialan sisällä oleviin toisiin yrityksiin, kilpailijoihin. Tällaista analyysia kutsutaan poikkileikkausanalyysiksi. Analyysia voi tehdä myös yrityksen peräkkäisten tilikausien välillä, jolloin vain yrityksen omia tunnuslukuja verrataan esimerkiksi edeltävän ja viimeisen tilikauden välillä. Tätä kutsutaan aikasarja-analyysiksi. Tunnusluville on toisinaan olemassa myös yleisesti hyväksytyt ohjearvo, johon yrityksen suoritusta voidaan verrata suoraan. Tunnuslukuanalyysissä käytetäänkin useimmiten sekaisin kaikkia kolmea keinoa siten, että yrityksen omia tunnuslukuja verrataan useammalta vuodelta sekä kilpailijoiden tunnuslukuihin että annettuihin ohjearvoihinkin niiltä osin kuin ohjearvoja on olemassa. (Seppänen, 2011)

Tunnuslukujen käytöllä osana tilinpäätösanalyysiä on monia etuja. Ne auttavat eri tahoja johtopäätösten teossa tiivistämällä taloudellisen tiedon helposti ymmärrettävään muotoon. Tunnusluvuista voidaan nopeasti päätellä sekä yrityksen johdon kyky muuttaa resurssit tuotoksi, että yrityksen taloudellisen tilan muutokset ja sitä kautta myös tulevaisuuden näkymät. Tunnuslukujen käyttöön liittyy toki myös rajoituksia. Mikään yksi tunnusluku yksinään ei kykene kertomaan yrityksen menestyksestä paljoakaan. Tunnuslukuja täytyy laskea monia erilaisia ja sitten vertailla niiden antamia tuloksia keskenään uskottavien johtopäätösten saavuttamiseksi. Tunnusluville ei myöskään ole olemassa täysin standardoituja muotoja. Sama tunnusluku voidaan laskea hieman

eri tavoilla, joka huonontaa vertailtavuutta. Lisäksi tunnusluvun paremmuus tai huonomuus on aina riippuvainen vertailukohdasta. (Goel, 2016, ss.5–6)

Tunnusluvut voidaan jakaa neljään eri yrityksen toimintaa mittaavaan kategoriaan; tuottavuutta, toiminnan tehokkuutta, vakavaraisuutta, sekä likviditeettiä mittaaviin tunnuslukuihin. (Weiss, 2017, s.100) Tuottavuus ja toiminnan tehokkuus liittyvät yrityksen operatiivisen toiminnan pyörittämiseen. Vakavaraisuus ja likviditeetti taas liittyvät yrityksen rahoitustoimintaan. Yrityksen operatiivisen- ja rahoitustoimintojen onnistuminen johtaa yleensä yritystoiminnan kasvuun, joita voi lisäksi mitata erilaisilla kasvuprosenteilla. (Seppänen, 2011) Tuottavuuden tunnuslukujen avulla voidaan päätellä, kuinka onnistuneesti yrityksen johto kaiken kaikkiaan toimii. Tehokkuuden tunnuslukujen avulla voidaan päätellä kuinka tehokkaassa käytössä yrityksen resurssit ovat. Likviditeetin tunnuslukujen avulla voidaan päätellä, onko yrityksellä tarpeeksi varoja nykyisten velkojensa maksuun. Vakavaraisuuden tunnuslukujen avulla voidaan päätellä, kuinka vakaalla pohjalla yrityksen rahoitus on pitkällä aikavälillä, ja kohdistuuko yritykseen näin ollen rahoitukseen liittyviä riskitekijöitä. (Goel, 2016, ss.4–5)

5.2.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuus kertoo yrityksen toiminnan onnistuneesta järjestämisestä. Kannattava yritys kykenee tuottamaan enemmän tulosta omistamillaan resursseilla, kuin mitä resurssien hankinta ja ylläpitäminen sille maksaa. Kannattamaton yritys sen sijaan kuluttaa resurssien hankintaan ja ylläpitoon enemmän rahaa, kuin mitä se kykenee resursseilla tuottamaan. Yrityksen toiminnan kannattavuutta mitataan kahden eri tunnuslukuryhmän avulla. Näistä ensimmäinen ryhmä on voittomarginaalit, jotka mittaavat yrityksen kustannustehokkuutta. Toinen ryhmä on pääoman tuottoasteen tunnusluvut, jotka mittaavat yrityksen pääoman käytön tehokkuutta. (Seppänen, 2011)

Voittomarginaalit ovat kannattavuuden katemittareita, jotka suhteutetaan liikevaihtoon. (Alma Talent Oy, n.d) Voittomarginaalien muutokset viestivät vaihtoehtoisesti joko yrityksen toiminnan kannattavuuden muutoksista, tai muutoksista yrityksen toimintatavoissa ja toiminnan painopisteissä. Tämän takia voittomarginaaleissa tapahtuneille muutoksille kannattaa pyrkiä etsimään selitys. Voittomarginaalit sopivat siis

hyvin yrityksen oman kehityksen seuraamiseen. (Leppiniemi ym., 2005) Korkeampi tunnusluku kertoo yrityksen paremmasta kustannustehokkuudesta, tai mahdollisesti paremmasta hinnoitteluvoimasta. (Seppänen, 2011)

Tunnusluku käyttökateprosentti kertoo, kuinka suurella katteella yritys myy tuotteitaan suhteessa tuotteen hankintaan tai valmistukseen meneviin kuluihin. (Seppänen, 2011) Tunnusluvusta käytetään myös kirjainlyhennelmää EBITDA, sen englanninkielisen nimen, earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, takia. Tunnusluvusta nähdään, kuinka hyvin yritys kykenee muuttamaan raaka-aineita, työtä ja muita tuotannon resursseja tuotoksi, eli onko yrityksen pääliiketoiminta terveellä tasolla. Luvun tulisi olla vakaa, sillä yrityksen tulee kyetä maksamaan liiketoimintaansa liittyvät kulut ja kasvattamaan rahavarojaan nimenomaan pääliiketoimintansa kautta. (Goel, 2016, s.10) Tunnusluku käyttökate-% lasketaan jakamalla käyttökate liikevaihdolla. Tunnusluvulle ei ole olemassa ohjearvoa, vaan se on toimiala- ja pääomariippuvainen. Näin ollen yrityksen kannattavuutta käyttökateprosentilla mitattuna on arvioitava toimialalukuihin vertaamalla. (Alma Talent Oy, n.d)

Yritystutkimus yhdistyksen (2017, s.64) antamat ohjearvot eri toimialojen käyttökateprosentteille ovat

Teollisuus 5–20 % Kauppa 2–10 % Palvelu 5–10 %

Käyttökate-% = 100 x ((liikevoitto + poistot) / liikevaihto)

Tunnusluku liiketulosprosentti kertoo paljonko tulosta jää jäljelle prosentteina liikevaihdosta, kun varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kulut, sekä poistot ja arvonalentumiset vähennetään liikevaihdosta. (Seppänen, 2011) Tunnusluvusta käytetään myös kirjainyhdistelmää EBIT sen englanninkielisen nimen, earnings before interest and taxes, takia. Tunnusluvun avulla voidaan päätellä, onko yrityksellä pitkän aikavälin mahdollisuuksia menestykseen. (Goel, 2016, s.10) Liiketulos-% lasketaan jakamalla liiketulos liikevaihdolla. Tunnusluvun avulla kyetään vertailemaan saman toimialan yritysten operatiivista kannattavuutta tosiinsa. Mitä pääomavaltaisemmalla alalla yritys toimii sen suurempi liiketulos-% pitäisi olla. Negatiivinen luku kertoo yrityksen operatiivisen toiminnan olevan vaikeuksissa. (Alma Talent Oy, n.d)

Yritystutkimus yhdistyksen (2017, s.65) antamat ohjearvot liike-tulosprosentille ovat
Hyvä >10 % Tyydyttävä 5-10 % Heikko < 5 %

Liike-tulos-% = 100 x (liike-tulos / liikevaihto)

Pääoman tuottoasteen tunnusluvut ovat tuottavuuden mittareita, joka suhteutetaan pää-
omaan. (Alma Talent Oy, n.d) Pääomien tuotto-prosentit voidaan ajatella ikään kuin
korkona yritykseen sijoitetulle pääomalle, jonka yritys saa aikaan oman liiketoimin-
tansa kautta. Saadun koron paremmuutta, tai huonommuutta voidaan pohtia vertaa-
malla pääoman tuottoa vaihtoehtoisista sijoituskohteista saataviin tuottoihin. Sijoitus-
kohteen riski on tällöin myös otettava huomioon. (Leppiniemi ym., 2005)

Tunnusluku koko pääoman tuottoaste-prosentti kertoo, paljonko yritys on tehnyt tulosta
kaikella liiketoiminnallaan suhteessa kaikkiin yritykseen tehtyihin investointeihin,
riippumatta investoinnin tekijästä. Tunnusluku ei siis välitä velkavivusta, vaan mitä
suurempi on yrityksen liikevoitto suhteessa kaikkeen pääomaan, sen korkeamman ar-
von tunnusluku saa. Korkeampi tunnusluku kertoo tuottavammasta toiminnasta. Tun-
nusluvusta käytetään myös kirjainyhdistelmää ROA sen englanninkielisen nimen, re-
turn on assets, takia. Koko pääoman tuottoaste lasketaan jakamalla liike-tulos taseen
keskimääräisillä varoilla. (Seppänen, 2011) Pienet pääomat saattavat nostaa tunnuslu-
kua, siksi on hyvä tutkia lisäksi yrityksen euromääräistä tulosta. (Alma Talent Oy, n.d)

Koko pääoman tuottoasteen normiarvot Alma talentin (n.d) tunnuslukuoppaan mukaan
ovat

Hyvä >10 % Tyydyttävä 5–10 % Heikko <5 %

**Koko pääoman tuottoaste = 100 x liikevoitto / (Taseen varat tilikauden alussa +
taseen varat tilikauden lopussa) /2**

5.2.2 Tehokkuuden tunnusluvut

Tehokkuuden tunnusluvut kertovat kuinka hyvin yritys kykenee muuttamaan resurs-
sejaan, kuten raaka-aineita ja työtä tavaroiksi ja palveluiksi. Tehokkuuden

tunnuslukuja kutsutaan englanniksi myös aktiivisuus luvuiksi (activity ratios) eli tehokkuuden tunnusluvut kuvaavat siis sitä, kuinka aktiivinen yritys on muuttaessaan resurssejaan liikevaihdoksi. Tehokkuuden tunnusluvut ovat pääasiassa kierto nopeuden tunnuslukuja. (Goel, 2016, s.57) Eri pääomajien kierto nopeuksien tunnusluvut kertovat siis, paljonko liikevaihtoa yritys on saanut aikaan suhteessa valittuun pääoma-erään. Mitä enemmän liikevaihtoa on saatua aikaan ja mitä vähemmän liikevaihdon synnyttämiseksi on tarvittu investointeja, sitä tehokkaampaa pääoman käyttö on. (Seppänen, 2011) Tehokkuuden tunnusluvut liittyvät yrityksen operatiivisen toiminnan pyörittämiseen.

Tunnusluku koko pääoman kierto nopeus kertoo, paljonko liikevaihtoa yritys saa aikaan suhteessa kaikkiin yrityksen tekemiin investointeihin, (Seppänen, 2011) eli kuinka tehokkaasti yritys kykenee muuttamaan varansa liikevaihdoksi (Goel, 2016, s.60). Koko pääoman kierto nopeus lasketaan jakamalla liikevaihto taseen varoilla. Tunnusluku vaihtelee paljon toimialoittain, mutta tulos on luku, joka paljastaa montako kertaa vuodessa yritys on muuttanut koko pääomansa liikevaihdoksi. (Alma Talent Oy, n.d)

Koko pääoman kierto nopeus = Liikevaihto / Tase yhteensä

Tunnusluku saamisten kierto aika päivissä kertoo, montako päivää yritys joutuu keskimäärin odottamaan, että asiakkaat maksavat yrityksen lähettämät laskut. Korkeampi tunnusluku kertoo tehottomammasta myyntisaatavien perinnästä. Mitä kauemmin saamisten kierto aika kestää, sitä enemmän yrityksen myyntisaatavat sitovat käyttöpää- omaa. (Seppänen, 2011) Saamisten kierto aika päivissä lasketaan kertomalla myynti- saamiset päivien määrällä vuodessa, ja jakamalla saatu tulos liikevaihdolla. Tunnus- luku on toimialakohtainen, mutta jos myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajat ovat suunnilleen samat, on yrityksen tilanne tasapainossa. (Alma Talent Oy, n.d)

Saamisten kierto aika päivissä = 365 x Myyntisaamiset / Liikevaihto

Tunnusluku ostovelkojen kierto aika päivissä kertoo, montako päivää yritys voi keski- määrin odottaa ennekuin se maksaa ostovelkansa toisille yrityksille. Korkeampi tun- nusluku kertoo yrityksen paremmin neuvottelemista maksuehdoista ja siten

tehokkaammasta pääoman käytöstä. Mitä pidemmät maksuajat ostovelloilla on, sitä vähemmän yrityksen tekemät hankinnat sitovat käyttöpääomaa. (Seppänen, 2011) Toisaalta matala tunnusluku kertoo siitä, että yritys maksaa maksunsa nopeasti ja ajallaan. (Goel, 2016, s.59) ostovelkojen kiertoaika päivissä lasketaan kertomalla ostovelkojen määrä päivien lukumäärällä vuodessa ja jakamalla tulos hankinnan ja valmistuksen kuluilla. Tunnusluku on toimialakohtainen. (Alma Talent Oy, n.d)

Ostovelkojen kiertoaika = $365 \times \text{ostovelat} / \text{aine- ja tarvikeostot}$

5.2.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Pääomarakenteen tunnuslukuja pidetään yrityksen pitkän aikavälin maksuvalmiuden, eli vakavaraisuuden mittareina. Pitkällä aikavälillä tarkoitetaan yli vuotta. Vakavaraisuus määräytyy yrityksen velkarahoituksen ja oman pääomanrahoituksen suhteena. Mitä suurempi on oman pääomarahoituksen osuus koko pääomarakenteesta, sitä vakavaraisempaa yritystä pidetään. Pääomarakennevalinta on aina vaihtokauppa vakavaraisuuden ja paremman oman pääoman tuoton välillä. Pääomarakenteen tunnuslukuja laskettaessa nähdään, miten yritys selviäisi velvoitteistaan velkojia kohtaan, jos sen operatiivinen kassavirta ja kannattavuus yhtäkkiä laskisivat. Toisaalta niistä nähdään myös, miten tehokkaasti yritys käyttää velkavipua hyväkseen. (Seppänen, 2011) Vakavaraisuuden tunnuslukuja kutsutaankin englanniksi myös vipuvaikutuksen tunnusluvuiksi (financial leverage ratios) (Goel, 2016, ss.4–5) On huomioitava, että velkarahoituksen käyttö on edullista, ja vipuvaikutus toteutuu vain niin kauan, kun lainatun pääoman tuotto on suurempaa kuin siitä maksettava korko. (Leppiniemi ym., 2005)

Vakavaraisuuden kohdalla kiinnitetään huomiota myös yrityksen toiminnan kokonaisriskiin. Kokonaisriski muodostuu sekä yrityksen operatiivisesta riskistä, että yrityksen rahoitusriskistä. Rahoitusriskillä viitataan yrityksen toimintansa rahoittamiseksi ottaisiin korollisiin velkoihin. Operatiivisella riskillä sen sijaan tarkoitetaan yrityksen kykyä tuottaa ennustettavissa olevaa kassavirtaa. Korkeampi operatiivinen riski tarkoittaa huonompaa kassavirtojen ennustettavuutta ja korkeampi rahoitusriski suurempaa velkojen määrää. Yritykset tyypillisesti pyrkivät kompensoimaan kokonaisriskiä pitämällä joko rahoitus- tai operatiivisen riskin alempana. Tosin sanoen, mikäli yrityksen

tulovirta on tasaista, voi se ottaa enemmän lainaa toimintansa rahoittamiseksi, sillä sen maksukyky on paremmin ennakoitavissa. Toisaalta mikäli yrityksen toiminta on kausiluonteista tai tulovirta vaihtelee muuten, pyrkii yritys todennäköisesti välttämään lainojen ottoa ja pitääkin suuremman osan omista varoistaan helposti realisoitavissa, likvideinä. Pienemmän rahoitusriskin yritys voi helpommin hakea lainaa toimintansa jatkamiseksi silloin, kun yrityksen tulovirta väliaikaisesti supistuu. (Seppänen, 2011)

Omistajat ja pitkäaikaisen lainan antajat ovat kiinnostuneita yrityksen vakavaraisuudesta, sillä sen avulla arvioidaan yrityksen pitkäaikaisen toiminnan edellytyksiä. (Goel, 2016, s.143) Lainan antajien näkökulmasta vakavaraisuuden tunnusluvut ovat pitkän aikavälin riskin mittareita, sillä mitä suurempi on yrityksen velkarahalla rahoitettu osuus, sen todennäköisempää on, ettei yritys kykene suoriutumaan maksuvelvoitteistaan ja joutuu lopulta hakeutumaan konkurssiin. (Weiss, 2017, s.104) Oman pääoman ja lainan välisen suhteen analysointi on tärkeää myös yrityksen johdon näkökulmasta. Kyseessä on päätös lainan aikaansaamien tuottojen ja lainan aiheuttaminen korkojen välillä. Jos korkokulut kasvavat, jää yritykselle vähemmän rahaa kasvuun ja osinkojen maksuun. Tämä saattaa vaikuttaa jopa sijoittajien innokkuuteen investoida rahaa yritykseen. (Thomsett, 2017, ss.21–22)

Tunnusluku omavaraisuusaste kertoo, paljonko yrityksen taseen varoista on sen omaa pääomaa. (Seppänen, 2011) Omavaraisuusaste lasketaan jakamalla oma pääoma taseella. Jos omavaraisuusaste on pieni, voidaan olettaa, että yrityksen kassavirrasta menee merkittävä osa lainojen lyhennyksiin ja korkokuluihin. Tämä on riski, jos korot nousevat tai yrityksen kassavirta syystä tai toisesta hidastuu. (Goel, 2016, s.144)

Omavaraisuusasteen ohjearvot Alma talentin (n.d) tunnuslukuoppaan mukaan ovat

Erinomainen >50 %	Hyvä 35–50 %	Tyydyttävä 25–35 %
Välttävä 15-20 %	Heikko <15 %	

Omavaraisuusaste = $100 \times \text{oma pääoma} / \text{tase yhteensä}$

Hyvä tapa arvioida johdon kyvykkyyttä, on arvioida sen resurssienhoitokykyä. Jos velan antaa nousta suhteettoman korkeaksi, on vaikeaa kuvitella, että yrityksen toiminta kykenisi jatkumaan terveellä tavalla. Yrityksen tulisi kyetä rahoittamaan kasvunsa,

osingonjakonsa ja toimintansa liiketoiminnan rahavirralla, jolloin pitkäaikainen velanotto pysyy kurissa. Jos velan suhde pääomaan pysyy vuodesta toiseen järkevällä tasolla, on johto käyttänyt yrityksen resursseja viisaasti. (Thomsett, 2017, s. 21,30)

5.2.4 Likviditeetin tunnusluvut

Likviditeetin tunnuslukuja pidetään yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiutta kuvaavina tunnuslukuina. Lyhyellä aikavälillä tarkoitetaan alle vuotta. Likviditeetin tunnusluvut mittaavat yrityksen kykyä muuttaa ei-rahallisia varojaan rahaksi. Likvideinä varoina pidetään siis sellaisia varoja, jotka voidaan vaihtaa rahaksi lyhyellä aikavälillä. Koska normaalisti yrityksen oletetaan käyttävän kassavirtaansa velvoitteidensa hoitoon, ajatellaan likvidejä varoja hätävarana, joka voidaan valjastaa käyttöön poikkeustapauksessa, jos yrityksen kassavirta väliaikaisesti supistuu. Näin ollen likviditeetti antaa velkojille ja toisaalta yrityksen johdolle varmuutta toiminnan jatkumisesta mahdollisesti huonompina aikoina. (Seppänen, 2011) Likviditeetin tunnusluvut mittaavat siis yrityksen lyhyen aikavälin rahoitusriskiä, eli kykeneekö yritys hoitamaan nykyiset ja lähitulevaisuudessa erääntyvät velkansa. (Weiss, 2017, s.104) Kaikkein likvidein omaisuuserä ovat rahavarat ja nopeasti rahaksi muutettavia eriä ovat pörssi-arvopaperit, myyntisaamiset ja vaihto-omaisuus (Leppiniemi ym., 2005)

Tunnusluku current ratio kertoo, paljonko yrityksellä on lyhytaikaisia varoja suhteessa yrityksen lyhytaikaisiin velkoihin. Tunnusluvusta nähdään montako kertaisesti yrityksen lyhytaikaiset varat kattavat yrityksen lyhytaikaiset velat. Suurempi tunnusluku kertoo yrityksen paremmasta maksukyvyvystä. (Seppänen, 2011) Toisaalta liian korkea luku vihjaa varojen tehottomasta käytöstä. (Goel, 2016, ss. 101–102) Current ratio lasketaan summaamalla yhteen vaihto-omaisuus, lyhytaikaiset saamiset, rahat ja pankkisaamiset, sekä rahoitusomaisuusarvopaperit ja jakamalla sitten tulos yrityksen lyhytaikaiset varat lyhytaikaisella velalla.

Alma Talentin (n.d) ohjearvot current ratiolle ovat

Erinomainen < 2,5	Hyvä 2–2,5	Tyydyttävä 1,5–2
Välttävä 1-1,5	Heikko < 1	

Current ratio = (vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisäästöt + rahoitusomaisuusarvopaperit) / lyhytaikainen vieras pääoma.

Tunnusluku quick ratio kertoo, paljoko yrityksellä on rahavaroja, sekä myyntisaatavia suhteessa yrityksen lyhytaikaisiin velkoihin. Suurempi tunnusluku kertoo yrityksen kykenevän paremmin kattamaan lyhytaikaiset velat pelkillä rahoilla ja myyntisaatavilla. Toisin kuin current ratio, quick ratio ei huomioi vaihto-omaisuutta lyhytaikaista maksuvalmiutta mitattaessa. Näin ollen quick ratio mittaa vielä lyhytaikaisempaa, nopeampaa, maksuvalmiutta. Quick ratio on tutkimusten mukaan kaikkein luotettavin yrityksen likviditeetin mittari. (Seppänen, 2011) Quick ratio lasketaan jakamalla rahavarat ja myyntisaatavat lyhytaikaisella velalla.

Alma Talentin (n.d) ohjeet quick ratiolle ovat

Erinomainen < 1,5

Hyvä 1–1,5

Tyydyttävä 0,5–1

Välttävä 0,3–0,5

Heikko < 0,5

Quick ratio = (Lyhytaikaiset saamiset + rahoitusomaisuus) / Lyhytaikaiset velat

Current ja Quick ration välinen ero on merkittävä silloin kun puhutaan markkinoista, joilla esiintyy suurta sesonkien välistä vaihtelua varastosaldoissa. Tällaisilla aloilla current ration vertailu kuukaudesta tai vuodesta toiseen on hankalaa ja epäluotettavaa. (Thomsett, 2017, s.103)

5.2.5 Muut tunnusluvut

Mikäli yritys toimii optimaalisella tavalla, tulisi sen viime kädessä näkyä toiminnan kasvuna. Yrityksen toiminnan kehittymistä voidaan analysoida eri kasvuprosentteja mittaamalla. Kasvuprosenteista nähdään, onko yrityksen toiminta supistumassa vai laajenemassa edelliseen tilikauteen verrattuna. Kasvuprosenttien laskumuoto on aina keskimääräinen tilikauden tilinpäätöserä jaettuna tilikauden alun tilinpäätöserällä.

Kasvu% = 100 x (tilikauden lopun tilinpäätöserä – tilikauden alun tilinpäätöserä) / Tilikauden alun tilinpäätöserä

Kasvuprosentteja lasketaan tilinpäätöseristä, joiden muutoksella katsotaan olevan olennainen osa yrityksen toiminnan analysoinnissa. Tällaisia tarkkailtavia eriä ovat esimerkiksi liikevaihdon kasvu-% ja liiketuloksen kasvu-%. (Seppänen, 2011)

Yrityksen toimintaedellytykset ulottuvat sen taloudellisia edellytyksiä laajemmalle, kuten esimerkiksi yrityksen henkilöstöresursseihin. Eräs yrityksen kannalta kiinnostava asia voi olla henkilöstön tehokkuus, jota mitataan suhteuttamalla henkilöstön määrä liikevaihtoon, jolloin tulokseksi saadaan yrityksen saavutus yhtä työntekijää kohden. (Weiss, 2017, s.105)

Homogeenisen henkilöstörakenteen omaavan yrityksen analysoinnissa toimivat seuraavat tunnusluvut:

- **Liikevaihto / Henkilöstön lukumäärä**
- **Liikevoitto / henkilöstön lukumäärä**

Jos taas henkilöstörakenne yrityksessä on vaihtelevaa, on parempi vaihtaa kaavaan henkilöstön lukumäärän tilalle henkilöstökulut, jolloin, saadaan tulokseksi yrityksen saavutus yhtä palkkaeuroa kohden (Leppiniemi ym., 2005) Yritys voi toki siirtyä käyttämään vuokratyövoimaa, jolloin henkilöstön tehokkuusluku hieman keinotekoisesti paranee. (Weiss, 2017 s.105)

Tunnusluku jalostusarvoprosentti kertoo, paljonko yrityksen liiketoiminta, siihen liittyvä työntekijöiden tekemä työ ja työhön käytetty laitteisto, ovat saaneet aikaan lisäarvoa yrityksen ostamille aineille ja tarvikkeille, sekä yrityksen käyttämille ulkopuolisille palveluille. Parempi jalostusarvoprosentti viittaa parempaan kannattavuuteen ja toiminnan tehokkuuteen. Jalostusarvo on sitä suurempi, mitä enemmän myytävään tuotteeseen liittyy palvelua. Jalostusarvonprosentti vaihtelee eri toimialoilla. (Alma Talent Oy, n.d)

Jalostusarvo = liiketulos - käyttöomaisuuden myyntivoitot + poistot + henkilöstökulut.

Jalostusarvo-% = 100 x jalostusarvo / liikevaihto

5.3 Taseen hallinta

Taseen hallinnan tarkoituksena on pienentää yrityksen rahoitustarvetta ja tehostaa yrityksen sitoutuneen pääoman tuottavuutta. Nämä saadaan aikaan vapauttamalla yrityksen toimintaan sitoutuneita varoja. Tämä alkaa analysoimalla tilinpäätöksen avulla yrityksen vaihto-omaisuutta, sekä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaikoja. Vaihto-omaisuuden kohdalla voidaan pohtia, voisiko varaston määrää alentaa. Myyntisaamisten kohdalla voidaan pohtia, pystyisikö asiakkaille annettavaa maksuaikaa lyhentämään. Ostovelkojen kohdalla vastaavasti voidaan pohtia, voisiko maksuaikaa saada lisää. Pysyvien vastaavien kohdalla taseen hallinnassa on pohdittava jokaista omaisuuserää erikseen ja mietittävä kuinka tarpeellinen se on yritykselle. Tuottaako erä? Onko erä edullisempaa vuokrata vai omistaa? Onko erä välttämätön toiminnan kannalta? (Leppiniemi ym., 2005)

Taseen hallintaa voidaan käyttää myös yrityksen maksuvalmiuden hoitokeinona. Varaston hallinnalla, myynti- ja ostolaskujen kiertoaikaan vaikuttamalla ja omaisuuseriä myymällä saatava raha voidaan käyttää kriisi tilanteessa velkojen hoitoon. Muita maksuvalmiuden hoitokeinoja ovat velkarahoituksen järjestäminen ja suunnitelluista investoinneista luopuminen. (Leppiniemi ym., 2005) Yksi tapa parantaa myyntisaamisten kiertoaikaa on myydä velat eteenpäin, eli käyttää factoring rahoitusta. Toisaalta yritys voi myydä jotain pitkäaikaisia omaisuuseriään ja vuokrata ne käyttöönsä. Tällainen toiminta lisää rahamäärää mutta toisaalta pienentää pitkäaikaisten varojen määrää. (Weiss, 2017, s.107)

5.4 Toimiala analyysi

Rahamäärien vertailu eri yritysten kesken on mitänsanomaton yritysten välisten koerojen vuoksi. Eri yritysten standardoituja tunnuslukuja voidaan sen sijaan vertailla keskenään, jolloin saadaan selvyys vertailtavan yrityksen asemasta verrokkiyrityksiin nähden. Ainostaan saman toimialan sisällä operoivien yritysten vertaileminen keskenään on mielekäästä toimialojen eri resurssivaatimusten takia. Yrityksen asema toimialan sisällä on aina suhteellista ja riippuvainen siitä, miten muilla toimialan yrityksillä menee. Koko pääoman kiertonopeuteen esimerkiksi vaikuttaa toimialan pääomaintensiivisyys. Toimialat, joilla yrityksen toiminta sitoo hyvin paljon pääomaa,

koko pääoman kiertonopeus tavallisesti jää alle yhteen. Pääomaa paljon sitovia toimialoja on esimerkiksi valmistustoiminta. Sellaiset toimialat, joilla yrityksen toiminta ei tyypillisesti sido paljoa pääomaa, saavat koko pääoman kiertonopeuden tunnusluvuksi tavallisesti selvästi suuremman luvun kuin yksi. Ei-pääomaintensiivisiä toimialoja on esimerkiksi konsulttitoiminta. Voittomarginaaleihin taas vaikuttaa se, kuinka kilpailulla toimialalla yritys operoi. Kilpailuilla toimialoilla eri voittomarginaalit ovat vain muutaman prosentin luokkaa. Sellaisilla toimialoilla, joilla kilpailu on vähäistä, voittomarginaalit voivat nousta kymmeneen prosentteihin saakka. (Seppänen, 2011)

Suomen asiakastieto Oy on esimerkiksi yksi toimija, joka kerää tietoa toimialakohtaisista tunnusluvuista. Kun koko toimialan kaikkien yritysten tunnusluvut ovat tiedossa, yritykset voidaan asettaa hierarkkiseen järjestykseen.



Kuvio 2. Tunnuslukujen lajittelu paremmuusjärjestykseen yläkvartaalista mediaanin kautta alakvartaaliin. (Leppiniemi ym., 2005 mukailten)

Järjestys etenee kuviossa 2 esitetyn mukaisesti yläkvartaalista mediaanin kautta alakvartaaliin. Mediaani on keskiarvo, jonka yläpuolelle, paremmalle puolelle, voidaan sijoittaa 50 % toimialan yrityksistä. Samoin mediaanin alapuolelle, huonommalle puolelle, voidaan sijoittaa 50 % toimialan yrityksistä. Yläkvartaali käsittää 25 % toimialan parhaista yrityksistä ja alakvartaali 25 % toimialan huonoimmista yrityksistä. Mikäli yrityksen saama tunnusluku ylittää yläkvartaaliin, voidaan tätä pitää hyvänä siitä huolimatta, vaikka tunnusluvun absoluuttinen arvo ei välttämättä olisi itsessään määriteltävissä hyväksi. (Leppiniemi ym., 2005)

Yrityksen toimialan määrittämisessä kannattaa käyttää yrityksen omaa toimialamääritelmää. Helpoiten tämä käy katsomalla mikä on yrityksen numeraalinen toimialaluokitus

yritystietojärjestelmän (YTJ) nettisivuilla. Näin voidaan myös tunnistaa samalla toimialalla toimivia muita yrityksiä, joihin analysoitavaa yritystä voidaan verrata. (Seppänen, 2011) Ymmärrys yrityksen sijoittumisesta toimialansa markkinoille auttaa myös analysoimaan johdon onnistumista strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. (Leppiniemi ym., 2005) Yrityksen ja verrokkiyrityksen liiketoimintamallien, asiakkaiden, tuotteiden ja maantieteellisen toiminta-alueen analysointi menee yritysanalyysin puolelle, jota on vaikea tehdä pelkän perinteisen tilinpäätösanalyysin avulla, vaikkakin se lisäisi ymmärrystä yrityksen toimialasta ja siten yrityksen asemasta siellä.

Myös yrityksen liiketoimintaympäristössä tapahtuvat asiat vaikuttavat siihen mikä tulkitaan hyväksi suoritukseksi. Makrotalouden vaiheet, eli talouden yleiset nousu- ja las-
kusuhdanteet vaikuttavat eri toimialoilla kannattavuuteen eri tavoilla. Myös yrityksen elinkaaren vaihe vaikuttaa yrityksen taloudellisen onnistumisen arviointiin. Muita huomionarvoisia asioita voivat olla toimialan herkkyys esimerkiksi teknologiselle kehitykselle tai lakimuutoksille. (Seppänen, 2011) Koronapandemian puhkeaminen vuonna 2020 on yksi esimerkki liiketoimintaympäristössä tapahtuneesta muutoksesta, jolla oli vaikutus moniin eri toimialoihin.

5.5 Tilinpäätösanalyysin rajoitukset

Tilinpäätösanalyysin tarjoama tieto perustuu taloudelliseen dataan. Jollei rahamääräistä siirtoa ole tehty, tieto ei ole kirjanpidon kannalta oleellinen ja siten se puuttuu myös tilinpäätöksestä. Kuitenkin monet asiat vaikuttavat yrityksen taloudelliseen tilaan, ilman että tilinpäätöslaskelmat huomioivat niitä. Tällaisilla ei-rahamäärin mitattavilla resursseilla saattaa kuitenkin olla suuri merkitys yrityksen kilpailukykyyn ja sitä kautta tuloksentuottokykyyn. Henkilöstön osaaminen on esimerkiksi tärkeä osa yrityksen kilpailukykyä. Sen ylläpitäminen aiheuttaa kyllä kuluja, mutta vastaavaa tuottoa on vaikeaa mitata rahamääräisenä. Yrityksen maineen rakentaminen vie myös aikaa, mutta onnistuessaan se nostaa yrityksen markkina-arvoa. (Li, 2020)

Pitkäaikaisten varojen arvostuksessa käytetään varallisuuserän historiallista hankintamenoa. Esimerkiksi maa-alueen arvo taseessa voi olla sen 20 vuotta sitten ollut hankintahinta. Mikäli maa-alueen markkina-arvo nousee, ei sitä kuitenkaan tarvitse

merkitä taseeseen yhtään edellistä arvokkaampana. Mikäli sen markkina-arvo laskisi, pitäisi korjaus kuitenkin tehdä. Monilla alueilla erityisesti maan hinta kuitenkin nousee, eikä taseen varat näin ollen heijasta yrityksen todellista varojen arvoa. Historiallisen hankintamenon käyttö kirjanpidossa rajoittaa siis tilinpäätöksestä saatavaa todellista tietoa yrityksen varojen arvosta. (Li, 2020)

Toiminnan jatkumisen periaate olettaa, että yritys jatkaa toimintaansa hamaan tulevaisuuteen suurin piirtein nykyisenlaisella tolalla. Jotkin yrityksen varoista ovat kuitenkin alttiimpia markkinoilla tapahtuville heilahteluille kuin toiset. Tällaisia voivat olla esimerkiksi erilaiset teknologiset ratkaisut. Tällaisten tase erien arvon arviointi reaaliaikaisesti on vaikeaa, ja tämä rajoittaa tilinpäätöksestä saatavaa tietoa. (Li, 2020)

Tase kuvaa yrityksen taloudellista tilaa yhtenä hetkenä. Se mitä tilinpäätöshetkeä ennen on tapahtunut, ei näy taseesta. Tämä mahdollistaa window dressingin ennen virallista tilinpäätöspäivää. (Li, 2020) Window dressingistä puhuttaessa tarkoitetaan sellaisia toimia, joilla ei ole mitään muuta taloudellista funktiota, kuin saada tilinpäätöslaskelmat näyttämään todellista paremmilta. Tällaiset lyhytaikaiset siirrot eivät välttämättä ole helposti havaittavissa edes kokeneelle tilinpäätösanalyysin suorittajalle. (Weiss, 2017, s.107)

Tilinpäätöksen rajoitusten tiedostaminen mahdollistaa tilinpäätöksen tarkemman analysoinnin. (Li, 2020) Nyrkkisääntöjäkin tilinpäätösanalyysin tekijälle voidaan antaa;

- Pitkän aikavälin tutkiminen paljastaa yleensä totuuden. Samojen tunnusluku-
jen laskeminen tilikaudelta toiseen paljastaa muutoksen näissä tunnusluvuihin.
- Monen tunnusluvun käyttäminen yhdessä paljastaa enemmän kuin yksi. Esimerkiksi liikevaihdon kasvu yksinään ei ole automaattisesti hyvä merkki, jos tuotto% samaan aikaan laskee.
- Toisistaan poikkeavat tulokset ovat vaaran merkki. Jos samat tunnusluvut muuttuvat rajusti vuodesta toiseen, on tulevaisuuden arvioiminen mahdotonta.
- Mikäli liiketoiminnan tulot koostuvat pääasiassa muusta kuin yrityksen ydinliiketoiminnallaan hankkimista tuloista, ei yritys välttämättä ole kovin hyvin johdettu. Hyvin johdetuilla yrityksillä oikaistu tulos ei eroa paljon oikaisemattomasta. (Thomsett, 2017, s.80)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Tutkimusote

Tässä tutkimuksessa päädyttiin käyttämään laadullista, eli kvalitatiivista tutkimusotetta. Laadullinen tutkimusmenetelmä sopii kyseiseen tutkimukseen, sillä tilinpäätösanalyysin tunnuslukujen analysointi ja tulkinta etenee havaitusta ilmiötä, luku, kohti teoriaa, minkä arvon luku saa ja miten se tulisi tulkita. Tilinpäätösanalyysi laadullisena tutkimuksena on tarkemmin eriteltynä case-tutkimus, joka kuuluu hermeneuttisen tutkimusmenetelmän piiriin. Hermeneuttisessa tutkimuksessa käytetään nimenomaan ymmärtävää ja tulkitsevaa metodologiaa. Laadullisen menetelmän käyttöä puolustaa myös sekä aineiston ainutkertaisuus, että monikanavaisuus. (Pitkäranta, 2014, s.27) Kerättyä aineistoa voidaan pitää ainutkertaisena, sillä toista täysin identtistä yritystä ei ole olemassa. Monikanavaisuuden peruste on se, että aineisto koostuu sekä yrityksestä saaduista virallisista dokumenteista, että yrityksen epävirallisia kanavia pitkin saaduista tiedoista. Kaikkeen materiaalin käyttöön on pyydetty lupa. Tulkintaan ovat vaikuttaneet myös tutkijan omat havainnot ympäröivästä maailmasta.

Tutkimuksen aineisto saatiin suoraan case yritykseltä. Aineistona käytettiin case yrityksen tilinpäätöksiä vuosilta 2016–2020, sekä case yrityksen strategiaa vuosille 2021–2025. Tämä strategiasuunnitelma saatiin henkilöstöinfosta ja sen käyttö osana tutkimusta hyväksyttiin tietyin rajoituksin.

Tutkimus toteutettiin viemällä ensin case yrityksen tilinpäätökset vuosilta 2016–2020 Exceliin. Kassavirtalaskelmat ja tunnusluvut laskettiin tämän jälkeen tilinpäätösten pohjalta Excelin avulla. Kassavirtalaskemien ja tunnuslukujen laskemiseen käytettiin olemassa olevia kaavoja. Toimialan tunnusluvut haettiin Suomen Asiakastieto Oy:n julkaisemasta materiaalista, jonka jälkeen case yrityksen omia lukuja saatiin verrattua niihin. Vertailukohteen lukujen haussa käytettiin toimialaa 33121 yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden korjaus ja huolto. Kaikkia tutkimukseen valittuja tunnuslukuja ei löytynyt Suomen Asiakastieto Oy: materiaalista. Sellaiset tunnusluvut, joista oli mahdollista laskea toimialan mediaani itse Suomen Asiakastieto Oy:n aineiston pohjalta, on laskettu itse. Tunnuslukuihin, joita ei Suomen Asiakastieto Oy: materiaalin pohjalta

voinut itse laskea toimialan mediaania, on tutkimuksessa esitetty ilman toimialatietoja. Tunnusluvuista tehtiin yhteenvetotaulukko nopeamman tulkinnan mahdollistamiseksi. Taulukossa tunnusluvuille asetettiin värikoodin sen saaman arvosanan mukaan.

Tulevaisuuden ennusteet laskettiin vanhojen tilinpäätösten antamien keskiarvojen ja case yrityksen seuraavan viiden vuoden strategiasuunnitelman avulla Excelissä. Strategiasta saatua liikevaihdon kasvutavoitetta on lähdetty miettimään takaperin, eli mitä liikevaihdon kasvutavoite vaatii henkilöstön lisäämisen suhteen, ja mitä se tarkoittaa henkilöstökulujen, tai materiaalihankintojen kohdalla. Viimeisen viiden vuoden tilinpäätöksien (2016–2020) perusteella laskettiin keskiarvo liikevaihdolle per työntekijä. Näin saatiin laskettua henkilöstön lisäystarve jakamalla tavoiteliikevaihto keskimääräisellä liikevaihdolla per työntekijä ja vähentämällä luvusta nykyiset työntekijät. Seuraavaksi laskettiin keskiarvo henkilöstökuluille per työntekijä. Näin saatiin laskettua tulevaisuuden henkilöstökulut kertomalla keskimääräiset henkilöstökulut per työntekijä tarvittavalla työntekijämäärällä. Materiaalihankintojen kohdalta laskettiin, että mikä on ollut keskimääräinen materiaalikulujen prosenttiosuus liikevaihdosta. Näin saatiin laskettua tulevaisuuden materiaalikulut kertomalla tavoiteliikevaihto keskimääräisellä materiaalikulujen prosenttiosuudella liikevaihdosta. Tulevaisuuden liikevaihdon odotusten, sekä kulujen pohjalta laadittiin myös tulevaisuuden tuloslaskelma, johon pääteltiin osa luvuista edellisten tilikausien pohjalta. Tulevaisuuden ennusteet muutettiin grafiikoiksi niin ikään Exceliä käyttäen.

Case yrityksen tilinpäätösanalyysi toteutettiin oikaisemattomasta tilinpäätöksestä. Oikaisuille ei nähty tarvetta. Case yrityksen liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy myyntivoittoa pysyvistä vastaavista ainoastaan 6000 euroa vuonna 2018. Tämä on vain 2 % koko liiketoiminnan muista tuotoista, eikä siten merkityksellinen summa. Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääasiassa vuokratuotoista, joita on saatu joka vuosi ainakin viimeiset kuusi vuotta, jolloin niitä voidaan pitää jatkuvana ja säännöllisenä tulonlähteenä. Konserniavustuksia on tilinpäätösanalyysissä ja tilinpäätöksen pohjalta laaditussa kassavirtalaskelmassa kohdeltu satunnaisina kuluina. Case yritys ei ole kirjanpitolain mukainen suuryritys, eikä yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, eikä näin ollen velvollinen julkaisemaan rahoituslaskelmaa osana tilinpäätöstään. Laajemman analyysin aikaansaamiseksi tutkimukseen laadittiin kuitenkin kassavirtalaskelmat tilinpäätösten pohjalta.

6.2 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen luotettavuus, eli reliabiliteetti (Tilastokeskus, n.d), on pyritty varmistamaan laskemalla useampia samaa asiaa mittaavia tunnuslukuja. Useamman tunnusluvun analysointi antaa todennäköisemmin luotettavamman kuvan esimerkiksi yrityksen maksukyvyystä kuin yhden. Toinen keino tutkimuksen luotettavuuden lisäämiseksi on kerätä tietoa useammasta eri lähteestä rinnakkain. Tässä tutkimuksessa on tunnuslukuanalyysin rinnalle tehty kassavirtalaskelma, jonka tuloksia voidaan analysoida myös tunnuslukuihin vertaamalla. Tutkimuksessa on toteutettu myös toimiala-analyysi, jonka avulla saadaan laajempi käsitys yrityksen taloudellisesta tilasta. Tunnuslukujen vertaaminen toimialan vastaaviin lukuihin antaa realistisemmän käsityksen yrityksen toiminnasta kuin pelkkä tunnusluvun absoluuttisen arvon tutkiminen, sillä toimialojen välillä voi olla suuriakin eroja sen suhteen, mikä katsotaan hyväksi tunnusluvuksi. Tältä osin tutkimuksen reliabiliteetin voidaan katsoa olevan hyvä.

Toinen osa reliabiliteettia on tulosten toistettavuus (Tilastokeskus, n.d). Tulosten toistettavuus tutkimuksessa on melko hyvä, sillä tunnusluvun saamat arvot ovat tutkijasta riippumattomia. Tulosten toistettavuutta heikentää hieman se, että tunnuslukuja voidaan laskea useita eri kaavoja käyttäen. Eri kaavat eivät kuitenkaan poikkea merkittävästi toisistaan, jolloin kaavan valinnalla ei voida ajatella olevan suurta vaikutusta, varsinkaan silloin kun analysoidaan useampaa samaa asiaa mittaavaa tunnuslukua kokonaisuutena. Tunnusluvun saaman arvon arvostaminen voi kuitenkin olla tutkijan omista asenteista riippuvainen ja siten vaihdella tutkijasta toiseen. Tunnusluville on kuitenkin olemassa hyvin pitkälle ohjearvot, jolloin arvosanan vaihteluvälin voidaan ajatella jäävän kuitenkin pieneksi, vaikka se olisikin tutkijasta riippuvainen. Sen sijaan toistettavuus tulevaisuuden ennusteiden kohdalla on huomattavasti enemmän tutkijan omasta näkökulmasta riippuvainen. Se miten tutkija päättää asiaa lähestyä voi vaihdella ja tulokset sen mukana. Reliabiliteettia heikentää myös se, ettei vuodelta 2020 ollut saatavilla vielä toimialan lukuja, joihin yrityksen lukuja olisi voinut verrata Vuodelta 2019 toimialaluvut olivat suurimmaksi osaksi saatavilla, mutta vertailussa olevien yritysten määrä oli huomattavasti matalampi kuin vuosilta 2016–2018. 2016–2018 vertailussa mukana olevien yritysten määrä oli noin 200–300 kappaletta, mutta 2019 vertailussa oli mukana vain noin 85–180 yritystä. Myöhään tilinpäätöksensä julkaisevat yritykset eivät ehtineet mukaan alkuvuonna 2020 Suomen Asiakastieto Oy:n

julkaisemalle materiaalille ja tämä vaikuttaa vuoden 2019 toimialan lukuihin. Näin ollen tulokset voivat muuttua, jos samoja lukuja vuodelta 2019 käytetään vertailussa ensi vuonna. Toistettavuuden osalta tutkimuksen reliabiliteetti on siis melko hyvä, muttei täydellinen.

Tutkimuksen validiteetti, eli se, mittaako tutkimuksessa käytetyt mittarit juuri sitä mitä niiden on tarkoituskin mitata (Tilastokeskus, n.d), on pyritty varmistamaan valitsemalla lähdekirjallisuudessa useimmiten esille nousseet mittarit. Validiteettia parantaa myös suuri vertailujoukko, jolta on mitattu samat tunnusluvut. Tutkimuksen validiteettia voidaan näin ollen pitää hyvänä.

6.3 Case yritys

Tutkimuskohteena oleva case yrityksen toimialana on tilastokeskuksen toimialaluokitus 33121 yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden korjaus ja huolto. Yritys on toimialallaan melko suuri työllistäen vuonna 2020 keskimäärin 44 työntekijää liikevaihdon ollessa lähes viisi miljoonaa euroa. Yhtiö harjoittaa pääasiassa merenkulun, mutta myös teollisuuden koneiden ja laitteiden asennus-, huolto, sekä korjaustoimintaa. Yrityksen maantieteellinen toiminta-alue kattaa koko Suomen ja lisäksi Pohjois-Euroopan. Lajvojen huoltotöitä suoritetaan kuitenkin myös ympäri maailman. Case yritys on kooltaan pienyritys ja se on suuremman emoyhtiön tytäryhtiö. Case yritys on aloittanut toimintansa vuonna 1992. (Case yrityksen tilinpäätös, 2020)

7 CASE YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSNALYYSI

Case yrityksen tilinpäätösanalyysi koostuu tunnuslukuanalyysistä, toimiala-analyysistä, kassavirta-analyysistä sekä tulevaisuutta koskevista ennustelaskelmista. Analyysi aloitetaan kuitenkin tilinpäätöksiä silmäilemällä case yrityksen toiminnan ja taloudellisen aseman kokonaiskuvan hahmottamiseksi. Toimiala-analyysi on sisällytetty osaksi tunnuslukuanalyysiä siten, että toimialan luvut on esitetty rinnakkain case yrityksen omien tunnuslukujen kanssa. Tunnusluvuista on havainnoinnin helpottamiseksi

laadittu taulukko. Kassavirta-analyysi on laadittu tunnuslukuanalyysin tueksi, jotta case yrityksen todellista rahavirtaa on helpompi havainnoida. Todellisen rahavirran havainnoinnin avulla voidaan vetää johtopäätöksiä yrityksen maksukyvyystä ja rahavarojen riittävyydestä. Tulevaisuutta koskevat ennusteet koostuvat tulevaisuuden kuluista ja odotetuista tuotoista. Ennusteet on laadittu grafiikkamuotoon havainnoinnin helpottamiseksi. Grafiikoissa esitetään myös edellisen viiden tilikauden luvut, jotta voidaan helpommin arvioida tulevaisuuden ennusteen realistisuutta.

7.1 Case yrityksen tilinpäätösten silmäily

Case yrityksen tilinpäätösten tuloslaskelmia (Liite 4) vuodesta 2016 vuoteen 2020 silmäilemällä nähdään, että yrityksen liikevaihto on joka vuosi melko suuri. Liikevaihdon vaihteluväli tarkastelujaksolla on 4,6 miljoonan ja 6,4 miljoonan euron välillä, nousseen vuoden 2016 4,6 miljoonasta eurosta vuoden 2018 huippulukemaan 6,4 miljoonaan euroon. Tämän jälkeen liikevaihto kääntyy taas laskuun. Case yrityksen liiketulos on positiivinen jokaisena tarkastelujakson vuonna. Tämä tarkoittaa, että case yrityksen toiminta on kannattavaa. Liiketulos on vaihdellut 258 000 euron ja 749 000 euron välillä. Vaihteluväli on aika suuri, mutta tämä johtuu siitä, että se sisältää yhden poikkeuksellisen hyvän vuoden. Vuonna 2016 liiketulos oli 258 000 euroa, nousseen vuonna 2017 huippuunsa 749 000 euroon. Tämän jälkeen liiketulos on kääntynyt jälleen laskuun, pysyen kuitenkin hyvällä tasolla. Case yrityksen nettorahoituskulut ovat hyvin pienet, eivätkä siten kovin merkitykselliset, ainoastaan noin tuhat euroa kuluja tai tuottoja per tilikausi. Tästä voidaan päätellä, ettei yritys ole joutunut rahoittamaan toimintaansa kalliilla ulkopuolisella velkarahalla. Case yrityksen tilikauden tulos on jokaisena tarkastelujakson vuonna negatiivinen. Tämä johtuu jokavuotisesta konserniavustuksena annettavasta summasta, joka syö liiketuloksen kokonaisuudessaan. Näin ollen tilikauden tuloksesta ei voida päätellä mitään yrityksen toiminnan kannattavuutta arvioitaessa ja tunnuslukuanalyysissä ei kannata käyttää sellaisia tunnuslukuja, joissa käytetään tilikauden tulosta mittarina.

Case yrityksen tilinpäätöksen taseiden vastaavaa puolia (Liite 5) vuodesta 2016 vuoteen 2020 silmäilemällä nähdään, että taseen loppusumma ei vaihtelee merkittävästi tilikaudesta toiseen. Taseen loppusumman vaihteluväli tarkastelujaksolla on vuoden

2020 alimmasta summasta 1,8 miljoonaa euroa vuoden 2017 korkeimpaan summaan 2,7 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma seuraa siis liikevaihdon kehittymistä, mikä on hyvä asia. Case yrityksen tasetta tarkasteltaessa nähdään, ettei yrityksellä ole muuta pitkäaikaista varallisuutta kuin koneet ja kalusto. Case yritys siis vuokraa toimitilansa. Tämä nähdään myös tilinpäätöksen liitetiedoista (Liite 5). Case yrityksen lyhytaikaiset varat koostuvat tilikaudesta toiseen keskeneräisistä tuotteista ja myyntisaatavista. Myyntisaatavien summa on jokaisena tarkastelujakson vuonna merkittävä, vajaasta miljoonasta eurosta vuonna 2016 aina vajaaseen kahteen miljoonaan euroon saakka vuonna 2019. Keskeneräisten tuotteiden summa ei liikevaihtoon verrattuna ole myöskään kovin merkittävä, vajaasta sadasta tuhannesta eurosta vuonna 2016 vajaaseen kahteensataan tuhanteen euroon vuonna 2018. Poikkeuksen on vuosi 2017, jolloin keskeneräiset tuotteet ylsivät jopa 652 000 euroon. Tämän perusteella vuonna 2017 on aloitettu iso projekti, joka on saatu loppuun vasta vuoden 2018 puolella. Case yrityksen varojen painottuminen myyntisaataviin kaluston ja aineiden sijaan kertoo yrityksen ydinliiketoiminnan olevan palvelutoimintaa.

Case yrityksen tilinpäätöksen taseiden vastattavaa puolia (Liite 5) vuodesta 2016 vuoteen 2020 silmäilemällä nähdään, että case yrityksen oma pääoma on pysynyt vakaana tilikaudesta toiseen. Tarkastelujakson aikana ei omaan pääomaa, eikä ylikurssirahastoon ole tehty muutoksia. Edellisten tilikausien voitto on mahdollistanut myös osingonjaon tilikausien 2016–2020 tappioista huolimatta. Pitkäaikaista korollista velkaa case yrityksellä ei ole, lukuun ottamatta vuonna 2020 otettua 14 000 euron lainaa, joka on määrältään aika merkityksetön. Case yrityksen velka koostuu lähinnä lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta, josta suurin osa on konserniavustusvelkaa (liite 7) sekä henkilöstöön liittyvää siirtovelkaa. Toiminnan ylläpitämiseen liittyvää ostovelkaakin case yrityksellä on. Ostovelan määrä on vaihdellut aina vuoden 2016 43 000 eurosta vuoden 2017 209 000 euroon. Kaiken kaikkiaan case yrityksellä näyttäisi olevan hieman enemmän velkaa kuin omaa pääomaa joka tarkastelujakson tilikaudella. Ero ei kuitenkaan ole merkittävä ja case yrityksen rahoitusrakenteen voidaan ajatella olevan kunnossa., eikä taserakenne anna viitteitä case yritykseen kohdistuvasta rahoitusriskistä.

7.2 Case yrityksen tunnuslukuanalyysi

Taulukossa 2 näkyy yhteenvedo case yrityksen tunnusluvuista vuosilta 2016–2020 niin että vuosi 2020 on taulukossa ensimmäisenä ja 2016 viimeisenä.

Taulukko 2. Yhteenvetotaulukko case yrityksen tunnusluvuista

KANNATTAVUUS		2020	2019	2018	2017	2016
KÄYTTÖKATE-%	Case-yritys	7,0 %	10,4 %	11,2 %	13,3 %	6,9 %
	Toimialn yläkvartaali			19,9 %	22,2 %	20,1 %
	Toimialan mediaani			9,5 %	11,2 %	10,2 %
	Toimialan alakvartaali			2,7 %	3,9 %	3,3 %
LIIKETULOS-%	Case-yritys	5,5 %	9,1 %	10,2 %	12,3 %	5,6 %
	Toimialan yläkvartaali			14,4 %	17,2 %	15,9 %
	Toimialan mediaani		6,8 %	6,0 %	7,8 %	5,8 %
	Toimialan alakvartaali			-0,2 %	1,2 %	0,0 %
KOKO PÄÄOMAN TUOTTOASTE	Case-yritys	13,6 %	24,3 %	26,1 %	32,1 %	13,8 %
	Toimialan yläkvartaali			25,8 %	27,4 %	24,3 %
	Toimialan mediaani			11,4 %	13,0 %	10,8 %
	Toimialan alakvartaali			-0,6 %	0,0 %	0,0 %
TEHOKKUUS		2020	2019	2018	2017	2016
KOKO PÄÄOMAN KIERTONOPEUS	Case-yritys	3	3	3	2	2
	Toimialatietoja ei saatavilla					
SAAMISTEN KIERTOAIKA PV	Case-yritys	80	111	78	93	63
	Toimialan yläkvartaali			51	54	55
	Toimialan mediaani			33	35	34
	Toimialan alakvartaali			21	22	20
OSTOVELKOJEN KIERTOAIKA PV	Case-yritys	106	47	36	39	16
	Toimialan yläkvartaali			87	88	81
	Toimialan mediaani			46	41	41
	Toimialan alakvartaali			27	23	23
VAKAVARAISUUS		2020	2019	2018	2017	2016
OMAVARAISUUSASTE	Case-yritys	43,5 %	36,9 %	39,2 %	34,1 %	49,3 %
	Toimialan yläkvartaali		82,3 %	78,8 %	79,0 %	79,5 %
	Toimialan mediaani		55,7 %	50,6 %	51,2 %	49,3 %
	Toimialan alakvartaali		25,0 %	20,0 %	22,0 %	23,0 %
LIKVIDITEETTI		2020	2019	2018	2017	2016
CURRENT RATIO	Case-yritys	1,6	1,4	1,5	1,4	1,8
	Toimialan yläkvartaali			4,0	3,9	3,5
	Toimialan mediaani			1,9	1,9	1,8
	Toimialan alakvartaali			1,1	1,1	1,0
QUICK RATIO	Case-yritys	1,1	1,3	1,0	0,9	0,8
	Toimialan yläkvartaali		2,9	3,2	3,0	2,8
	Toimialan mediaani		1,5	1,5	1,5	1,4
	Toimialan alakvartaali		0,9	0,9	0,7	0,6
MUUT TUNNUSLUVUT		2020	2019	2018	2017	2016
LIIKEVAIHDON KASVU-%	Case-yritys	-17,1 %	-6,2 %	5,2 %	32,5 %	-8,7 %
	Toimialan yläkvartaali			24,5 %	36,2 %	23,5 %
	Toimialan mediaani			3,7 %	9,6 %	3,0 %
	Toimialan alakvartaali			-15,5 %	-10,8 %	-14,7 %
LIIKETULOKSEN KASVU-%	Case-yritys	-50,1 %	-16,2 %	-13,4 %	190,2 %	-9,0 %
	Toimialan mediaani		0,0 %	-20,0 %	25,0 %	33,3 %
LIIKEVAIHTO / TYÖNTEKIJÄ	Case-yritys	113	139	152	144	117
	Toimialan yläkvartaali			168	164	162
	Toimialan mediaani		107	118	116	101
	Toimialan alakvartaali			74	77	75
JALOSTUSARVO	Case-yritys	59 %	60 %	56 %	65 %	67 %
	Toimialatietoja ei saatavilla					
VÄRIKOODIEN TULKINTA:		Erinomainen	Hyvä	Tyydyttävä	Välttävä	Huono

Toimialan ylimmän neljänneksen, mediaanin ja alimman neljänneksen luvut ovat case yrityksen lukujen alapuolella allekkain edellä mainitussa järjestyksessä. Tunnusluvuille on annettu arvosana sen mukaan, kuinka hyvänä tunnusluvun saamaa arvoa voidaan pitää. Arvosanat ovat erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä ja huono. Kuvan alareunassa näkyvän värikoodikartan avulla voi nopeasti nähdä minkä arvosanan minkin tunnusluku on saanut. Erinomainen luku on tumman vihreä, hyvä vaalean vihreä, tyydyttävä on hailakan vihreä, välttävä kellertävä ja huonon arvosanan saanut tunnusluku on punertava.

Kannattavuutta mittaavat tunnusluvut ovat taulukossa ensimmäisinä. Kannattavuutta mittaaviksi tunnusluvuiksi on tutkimuksessa valittu käyttökate-%, liikelulos-%, sekä koko pääoman tuottoaste. Seuraavana taulukossa ovat tehokkuutta mittaavat tunnusluvut, joiksi valittiin koko pääoman kiertonopeus, saamisten kiertoaika päivissä, sekä ostovelkojen kiertoaika päivissä. Tehokkuutta seuraa vakavaraisuuden tunnusluku, joksi valittiin omavaraisuusaste. Likviditeetin tunnusluvuiksi valittiin current ratio ja quick ratio. Viimeisenä taulukossa ovat muut tunnusluvut. Muiksi yrityksen toimintaa mitattaviksi tunnusluvuiksi valittiin liikevaihdon kasvu-%, liikeluoksen kasvu-%, liikevaihto per työntekijä, sekä jalostusarvo. Kaikki edellä mainitut tunnusluvut valittiin tutkimukseen, koska niiden koetaan sopivan olennaisimmin yrityksen toiminnan luonteeseen ja siten kuvaavan case yrityksen toimintaa parhaiten.

7.2.1 Case-yrityksen kannattavuus

Case yrityksen kannattavuuden voidaan todeta olevan hyvä. Taulukossa 3. näkyy case yrityksen kannattavuuden tunnusluvut. Case yrityksen kannattavuutta mittaavat luvut ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta verrokkiyritysten mediaanilukuja parempia. Koko pääoman tuottoaste on vuosina 2017 ja 2018 ollut jopa verrokkiyritysten parhaimman neljänneksen joukossa. Kannattavuus koko toimialalla on kaiken kaikkiaan hyvä, eikä case yritys ole tässä poikkeus.

Käyttökate-% on joka tarkastelujakson vuonna pysynyt hyvänä, eikä suuria vaihteluja ole havaittavissa. Käyttökate-% on alimmillaan ollut 6,9 % vuonna 2016 ja parhaimmillaan 13,3 % vuonna 2017. Teollisuuden alalla pitäisi päästä 5–20 %:n

käyttökatteeseen. (Yritystutkimus, 2017 s.64) Liiketulos-% on ollut tyydyttävä, lukuun ottamatta vuosina 2017, jolloin se oli 12,3 % ja 2018, jolloin se oli 10,2 % ylsi. Yli 10 %:n liiketulosprosenttia pidetään hyvänä. Koko pääoman tuottoaste on ollut erinomainen vuosina 2017–2019. 2016 ja 2020 koko pääoman tuottoaste on ollut hyvä. Hyväksi koko pääoman tuottoasteeksi katsotaan yli 10 %. (Alma Talent Oy, n.d) Case yritys on yltänyt yli 20 %:n vuosina 2018 ja 2019 ja vuonna 2017 koko pääoman tuottoaste oli huimat 32,1 %.

Taulukko 3. Case yrityksen kannattavuuden tunnusluvut

KANNATTAVUUS		2020	2019	2018	2017	2016
KÄYTTÖKATE-%	Case-yritys	7,0 %	10,4 %	11,2 %	13,3 %	6,9 %
	Toimialan yläkvartaali			19,9 %	22,2 %	20,1 %
	Toimialan mediaani			9,5 %	11,2 %	10,2 %
	Toimialan alakvartaali			2,7 %	3,9 %	3,3 %
LIIKETULOS-%	Case-yritys	5,5 %	9,1 %	10,2 %	12,3 %	5,6 %
	Toimialan yläkvartaali			14,4 %	17,2 %	15,9 %
	Toimialan mediaani		6,8 %	6,0 %	7,8 %	5,8 %
	Toimialan alakvartaali			-0,2 %	1,2 %	0,0 %
KOKO PÄÄOMAN TUOTTOASTE	Case-yritys	13,6 %	24,3 %	26,1 %	32,1 %	13,8 %
	Toimialan yläkvartaali			25,8 %	27,4 %	24,3 %
	Toimialan mediaani			11,4 %	13,0 %	10,8 %
	Toimialan alakvartaali			-0,6 %	0,0 %	0,0 %

Case yrityksen kannattavuus on noussut kokonaisuudessaan vuodesta 2016 vuoteen 2017, jonka jälkeen se on pysynyt melko tasaisena, kunnes vuonna 2020 kannattavuus laski jälleen vuoden 2016 tasolle, pysyen kuitenkin tyydyttävänä. Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen toimialasta riippumatta ja Covid-19 aiheuttamat matkustusrajoitukset näkyvät myös case yrityksen kannattavuudessa sitä laskevasti.

7.2.2 Case yrityksen tehokkuus

Case yrityksen toiminnan tehokkuuden voidaan taulukon 4, joka kuvaa case yrityksen vakavaraisuutta, mukaan todeta olevan tyydyttävällä tasolla. Tehokkuuden tunnusluvut ovat saamisten ja ostovelkojen kiertoaikojen suhteen toimialan mediaania huonompia. Saamisten kiertoaika on toimialan huonoimman neljänneksen joukossa jokaisena vuonna 2016–2020. Toimialatietoja koskien koko pääoman kiertonopeutta ei ole saatavilla, joten tehokkuuden vertailu toimialaan tältä osin ei ole mahdollista.

Taulukko 4. Case yrityksen tehokkuuden tunnusluvut.

TEHOKKUUS		2020	2019	2018	2017	2016
KOKO PÄÄÖMAN KIERTONOPEUS	Case-yritys	3	3	3	2	2
	Toimialatietoja ei saatavilla					
SAAMISTEN KIERTOAIKA PV	Case-yritys	80	111	78	93	63
	Toimialan yläkvartaali			51	54	55
	Toimialan mediaani			33	35	34
	Toimialan aläkvartaali			21	22	20
OSTOVELKOJEN KIERTOAIKA PV	Case-yritys	106	47	36	39	16
	Toimialan yläkvartaali			87	88	81
	Toimialan mediaani			46	41	41
	Toimialan aläkvartaali			27	23	23

Saamisten kiertoaika on hyvin pitkä koko toimialaan verrattuna, toimialan mediaanilukujen vaihdella 33:n ja 35:n päivän välillä verrattuna case yrityksen lukuihin, jotka vaihtelevat 63:n ja 93:n välillä. Yleisesti ajatellaan, että mitä nopeammin rahat myyneistä tulevat kassaan sen parempi. Case yrityksen saamisten kiertoaika on kuitenkin ollut hyvin pitkä koko tarkastelujakson ajan ja jos liiketoiminta on kannattavaa eikä saamisten hidasta kassaan saanti aiheuta yrityksessä kassavajetta, ei asiasta kannata olla huolissaan, vaikkakin asiaan kannattaa kiinnittää huomiota. Pitkän maksuajan antaminen asiakkaalle voi olla myös kilpailuetu, jos yrityksen kassa sen kestää. Ostovelkojen kiertoaika taas on hieman lyhyempi kuin toimialan mediaani, joka vaihtelee vuodesta 2016 vuoteen 2018 41:n ja 46:n päivän välillä. Case yrityksen ostovelkojen kiertoaika on samalla aikavälillä 16–36 päivää. Ostovelkojen kiertoaika kuitenkin nousee merkittävästi vuonna 2020 ollen silloin 106 päivää. Vuoden 2020 suuri nousu ostovelkojen kiertoajassa saattaa tarkoittaa, että loppuvuodesta on tehty luotolla isoja ostoja. Tämä nousun tarkempi syy kannattaa selvittää. Yleisesti ajatellaan, että pidempi ostovelkojen kiertoaika on parempi. Toisaalta tunnusluku kertoo myös, että case yritys on maksanut laskunsa nopeasti, mikä viittaa hyvään maksukykyyn. Koko pääoman kiertonopeus on case yrityksellä ollut koko tarkastelujaksolla hyvä. Yleisesti ajatellaan, että teollisuuden yritysten pääoman kiertonopeuden tulisi olla yli yksi, tai muuten yrityksen pääomat ovat tehottomassa käytössä. (Lampinen, 2001) Case yrityksen koko pääoman kiertonopeus on ollut vuosina 2016–2017 2 ja 2018–2020 3.

Tehokkuuden tunnusluvuissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkastelujakson aikana, vaan case yrityksen toiminta on pysynyt tehokkuuden osalta melko tasaisena, lukuun ottamatta ostovelkojen kiertoajan merkittävää nousu vuodesta 2019 vuoteen 2020, joka herättää jo kysymyksiä. Nopeat ostovelkojen maksu yhdistettynä hitaaseen

myyntisaatavien perintään voi aiheuttaa ongelmia ja case yrityksen kannattaisi mahdollisesti kiinnittää huomiota myös myyntisaatavien tehokkaampaan perintään.

7.2.3 Case yrityksen vakavaraisuus

Case yrityksen vakavaraisuuden voidaan todeta olevan hyvä. Taulukossa 5. näkyy case yrityksen vakavaraisuuden tunnusluvut. Omavaraisuusaste on pysynyt tasaisesti hyvällä tasolla vuodesta toiseen vaihdellen 36,9 %:sta 49,3 %:iin, lukuun ottamatta vuotta 2017, jolloin omavaraisuusaste kävi tyydyttävän puolella ollen 34,1 %. Hyvänä omavaraisuusasteena pidetään yli 35 %. (Alma Talent Oy, n.d) Toisaalta koko toimialan vakavaraisuus on yleisesti ottaen todella hyvällä tasolla ja verrattuna toimialan lukuihin case yritys jää joka vuonna vakavaraisuudessa omavaraisuusastella mitattuna alle mediaaniin, lukuun ottamatta vuotta 2016, jolloin case yrityksen omavaraisuusaste oli sama kuin toimialan mediaani. Näin ollen case yrityksen vakavaraisuus muuhun toimialaan verrattuna ei voida pitää poikkeuksellisen hyvänä, vaikka se hyvä onkin.

Taulukko 5. Case yrityksen vakavaraisuuden tunnusluvut

VAKAVARAISUUS		2020	2019	2018	2017	2016
OMAVARAISUUSASTE	Case-yritys	43,5 %	36,9 %	39,2 %	34,1 %	49,3 %
	Toimialan yläkvartaali		82,3 %	78,8 %	79,0 %	79,5 %
	Toimialan mediaani		55,7 %	50,6 %	51,2 %	49,3 %
	Toimialan alakvartaali		25,0 %	20,0 %	22,0 %	23,0 %

Vuonna 2020 case yrityksen toiminnan kannattavuus laski, mutta poikkeuksellinen vuosi ei näytä vaikuttaneen merkittävästi case yrityksen pitkän aikavälin maksuvalmiuteen. Case yrityksen vakavaraisuus on pysynyt hyvänä eikä vieraaseen pääomaan ole tarvinnut suurissa määrin turvautua.

7.2.4 Case yrityksen likviditeetti

Case yrityksen likviditeetin voidaan todeta olevan kohtuullisen hyvällä tasolla, kuten taulukosta 6, joka kuvaa case yrityksen likviditeetin tunnuslukuja, voidaan nähdä. Current ratio on pysynyt välttävän ja tyydyttävän välimaastossa, hieman toimialan mediaanilukujen alapuolella. Hyvänä current rationa pidetään 2–2,5. (Alma Talent Oy, n.d) Case yrityksen current ratio on vaihdellut vuodesta 2016 vuoteen 2020 1,4:n ja

1,8:n välillä. Toimialan mediaaniluvut vaihtelevat 1,8:n ja 1,9:n välillä. Quick ratio nousi tyydyttävästä hyvälle tasolle vuonna 2018 ja on siitä asti pysynyt hyvällä tasolla. Hyvänä quick rationa pidetään 1–1,5. (Alma Talent Oy, n.d) Case yrityksen quick ratio sijoittuu niin ikään kaikkina tarkastelujakson vuosina toimialan mediaanin alapuolelle, vaihdellen 0,8:sta 1,1:een. Toimialan mediaaniluvut vaihtelevat vuodesta 2016 vuoteen 2020 1,4:stä 1,5:een.

Taulukko 6. Case yrityksen likviditeetin tunnusluvut.

LIKVIDITEETTI		2020	2019	2018	2017	2016
CURRENT RATIO	Case-yritys	1,6	1,4	1,5	1,4	1,8
	Toimialan yläkvartaali			4,0	3,9	3,5
	Toimialan mediaani			1,9	1,9	1,8
	Toimialan aläkvartaali			1,1	1,1	1,0
QUICK RATIO	Case-yritys	1,1	1,3	1,0	0,9	0,8
	Toimialan yläkvartaali		2,9	3,2	3,0	2,8
	Toimialan mediaani		1,5	1,5	1,5	1,4
	Toimialan aläkvartaali		0,9	0,9	0,7	0,6

Likviditeetti koko toimialalla on verrattain hyvä. Jopa huonoimman neljänneksen quick ratio tunnusluku sijoittuu yleisesti vallalla olevan käsityksen mukaan tyydyttävälle tasolle. Näin ollen case yrityksen likviditeettiä suhteessa muihin toimialan yrityksiin voidaan pitää vain tyydyttävänä. Likviditeetin kuten vakavaraisuudenkin tunnusluvut ovat pysyneet tasaisen vakaina vuodesta toiseen. Erikoisella vuodella 2020 ei näytä olleen merkittävää vaikutusta case yrityksen likviditeettiin, vaan myös sen lyhyen aikavälin maksuvalmius on säilynyt erikoisesta vuodesta huolimatta ennallaan.

7.2.5 Case yrityksen muut tunnusluvut

Taulukko 7. kuvaa case yrityksen muita tunnuslukuja. Liikevaihdon kasvu-% on ollut positiivinen vain kahtena vertailuvuonna, vuonna 2017, jolloin liikevaihto kasvoi merkittävästi, jopa 32,5 % ja vuonna 2018 jolloin liikevaihto kasvoi maltillisesti 5,2 %. Muina vuosina liikevaihdon kasvu-% on negatiivinen, eli liikevaihto on supistunut edelliseen vuoteen verrattuna. Vuosina 2016 ja 2019 supistuminen on ollut maltillisempaa ja sen voidaan ajatella osuvan normaaliin vaihteluväliin. Vuonna 2016 liikevaihdon kasvuprosentti oli -8,7 % ja vuonna 2019 liikevaihdon kasvuprosentti oli -6,2 %. Vuoden 2020 liikevaihdon supistuminen oli kuitenkin merkittävät -17,1 %.

Taulukko 7. Case yrityksen muut tunnusluvut.

MUUT TUNNUSLUVUT		2020	2019	2018	2017	2016
LIIKEVAIHDON KASVU-%	Case-yritys	-17,1 %	-6,2 %	5,2 %	32,5 %	-8,7 %
	Toimialan yläkvartaali			24,5 %	36,2 %	23,5 %
	Toimialan mediaani			3,7 %	9,6 %	3,0 %
	Toimialan alakvartaali			-15,5 %	-10,8 %	-14,7 %
LIIKETULOKSEN KASVU-%	Case-yritys	-50,1 %	-16,2 %	-13,4 %	190,2 %	-9,0 %
	Toimialan mediaani		0,0 %	-20,0 %	25,0 %	33,3 %
LIIKEVAIHTO / TYÖNTEKIJÄ	Case-yritys	113	139	152	144	117
	Toimialan yläkvartaali			168	164	162
	Toimialan mediaani		107	118	116	101
	Toimialan alakvartaali			74	77	75
JALOSTUSARVO	Case-yritys	59 %	60 %	56 %	65 %	67 %
	Toimialatietoja ei saatavilla					

Liikevaihdon supistumisen syynä vuonna 2020 on Covid-19 viruksen aiheuttamien matkustusrajoitusten negatiivinen vaikutus case yrityksen työnsuorittamismahdollisuuksiin. Verrattuna toimialan lukuihin, case yritys jää liikevaihdon kasvussa alle toimialan mediaanin negatiivisina vuosina 2016, 2019 ja 2020, mutta ylittää toimialan mediaanin positiivisina vuosinaan 2017 ja 2018. Liikevaihdon kasvu-%:n voidaan todeta olevan kaiken kaikkiaan tyydyttävällä tasolla kokonaisvaihtelu huomioon ottaen. Liikevaihdon kasvuprosentin heilahtelut antavat viitteitä toiminnan epätasaisuudesta, tai kausittaisuudesta. Epätasaisen tulovirran voidaan ajatella olevan pieni operatiivinen riski. Case yritys on kuitenkin vakavarainen, jolloin sen voidaan ajatella saavan lainaa, mikäli sen liiketoiminnan rahavirta jostain syystä huomattavasti supistuisi.

Liiketuloksen kasvu-% on ollut negatiivinen tarkastelujakson jokaisena vuonna, lukuun ottamatta vuotta 2017, jolloin liiketuloksen kasvu-% oli huikea 190,2 %. Muina tarkastelujakson vuosina liiketulos on laskenut aina edelliseen vuoteen verrattuna. Toisaalta vuoden 2017 huiman nousun jälkeen on epärealistista ajatella, että liiketulos nousisi tällaisessa tapauksessa jälleen seuraavana vuonna. Tämä huomioon ottaen vuoden 2018 liiketuloksen negatiivista kasvuprosenttia ei voida pitää huonona. Liiketuloksen kasvuprosentti on kaikista huolimatta toimialan mediaania huonompi vain vuosina 2016 ja 2019, muina tarkastelujakson vuosina se on negatiivisenakin toimialan mediaania parempi. Näin ollen liiketuloksen kasvuprosentin kehittymistä voidaan pitää tyydyttävänä kokonaiskuva huomioon ottaen. Huomionarvoista on, että liiketuloksen kasvu-% laskee huomattavasti enemmän kuin liikevaihdon kasvu-%. Tämä tarkoittaa, että liikevaihtoa on saatu aikaan huonommin tuottavilla töillä. Erityisesti vuoden 2020 ero on merkittävä, jopa 50,1 %:n lasku liiketuloksen kasvussa verrattuna liikevaihdon laskuun, joka oli 17,1 %:iin. Koronakriisistä huolimatta case yritys on

siis onnistunut luomaan liikevaihtoa, vaikka se ei olekaan ollut yhtä tuottavaa kuin ennen. Sillä, että on kyennyt työllistämään erikoisena vuonna työntekijänsä, on kuitenkin iso merkitys tulevaisuuden toimintakykyä arvioitaessa.

Case yrityksen liikevaihto per työntekijä on toimialan mediaania parempi jokaisena tarkastelujakson vuonna, näin ollen case yrityksen työntekijöitä voidaan pitää melko tehokkaina, kun mitataan yksittäisen työntekijän yrityksessä aikaan saaman liikevaihdon määrää. Case yrityksessä liikevaihto per työntekijä vaihtelee 113 000 euron ja 152 000 euron välillä, kun taas vuodesta 2016 vuoteen 2019 toimialan mediaaniluvut vaihtelevat 101 000 euron ja 118 000 euron välillä. Analyysiin valittiin liikevaihto jaettuna henkilöstön lukumäärällä, sillä case yrityksen henkilöstön voidaan todeta olevan melko homogeeninen.

Case yrityksen jalostusarvoprosentti on melko suuri, jokaisena vuonna yli 50 %. Tämä ei ole sinällään yllättävää, kun puhutaan yrityksestä, jonka ydinliiketoiminta keskittyy palvelun tarjoamiseen, vaikkakin liiketoimintaan kuuluu myös puhdasta varaosamyyntiä. Case yrityksen jalostusarvon voidaan todeta olevan hyvä ja yrityksen tuottavan huomattavaa lisäarvoa toiminnallaan. Jalostusarvon nousu heijastuu usein parempana kannattavuutena ja toiminnan tehokkuutena. Jalostusarvo ei kuitenkaan ole pahemmin noussut tarkastelujakson aikana. Tunnusluvun tasaisena pysyminen vuodesta toiseen noudattaa samaa kaavaa kuin aiemmin analysoidut kannattavuuden ja tehokkuudenkin tunnusluvut. Toimialalta ei ole saatavilla vertailulukuja jalostusarvon suhteen.

7.3 Case yrityksen kassavirta-analyysi

Taulukossa 8 esitetään case yrityksen kassavirtalaskelmat tilinpäätösanalyysiin otetulta tarkastelujaksolta, vanhimman vuoden 2016 sijaitessa taulukossa oikealla ja viimeisimmän vuoden 2020 sijaitessa taulukossa vasemmalla. Luvut ovat 1000 euroa. Kassavirtalaskelma etenee ylhäältä alaspäin vähennyslaskumuodossa ja sen viimeisen rivin tulos päättyy nolnaan, mikäli laskelma on tehty oikein. Kassavirtalaskelmasta tarkastellaan ensimmäisenä toimintajäämää, sen jälkeen rahoitusjäämää ja lopulta investointijäämää.

Taulukko 8. Case yrityksen kassavirtalaskelmat

KASSAVIRTALASKELMA		2020	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto		4963	5986	6382	6066	4578
-/+	Myyntisaamisten lisäys/vähennys	734	-462	186	-766	-298
-/+	Osatuloutuksen saamisten lisäys/vähennys					
+/-	Saatujen ennakoiden lisäys/vähennys	0	-18	18	0	0
= Myynnin kassaanmaksut		5697	5507	6586	5300	4280
+	Liiketoiminnan muut tulot	247	289	305	282	272
-	Ostot tilikauden aikana	-665	-669	-969	-1386	-987
+/-	Ostovelkojen lisäys/vähennys	124	24	-159	166	17
-/+	Vaihto-omaisuusennakoiden lisäys/vähennys	3	-4	0	15	-14
-	Liiketoiminnan kulut	-4214	-4900	-4545	-4723	-3534
+/-	Siirtovelkojen lisäys/vähennys	-179	69	-95	90	57
-/+	Siirtosaamisten (pl.osatuloutuksen saamiset) lis./väh.	16	-7	-28	3	101
+/-	Muiden lyhytaikaisten korottomien velkojen lis./väh.	-12	-7	-21	30	-12
+/-	Pakollisten varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0
+	Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintajäämä		1017	302	1074	-222	179
+	Rahoitustulot	1	0	3	0	0
-	Rahoituskulut	0	-1	-2	-1	-1
-	Verot					
-	Osingot/yksityiskäyttö	-39	-44	-52	-18	-20
+/-	Satunnaiset tuotot/kulut	-283	-567	-637	-748	-265
Rahoitusjäämä		696	-310	386	-989	-107
-/+	Investoinnit(netto)	-35	-40	-121	-86	-67
-/+	Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lis./väh.					
Investointijäämä		661	-351	265	-1075	-173
+/-	Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys	14	0	0	-4	-11
+/-	Lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys	-346	-12	-200	543	106
+/-	Oman pääoman muutos (pl.osingonjako)					
-/+	Muiden lyhytaikaisten saamisten lisäys/vähennys	-329	362	-65	536	78
-/+	Likvidien varojen lisäys/vähennys					
= 0		0	0	0	0	0

Case yrityksen **toimintajäämä** on ollut positiivinen kaikkina muina vuosina, paitsi vuonna 2017. Positiivinen toimintajäämä tarkoittaa, että liiketoiminnasta saatu kassavirta on riittänyt liiketoiminnan menojen kassasta maksuihin. Negatiivinen kassavirta tarkoittaa, että vuonna 2017 case yritys on joutunut rahoittamaan toimintaansa ulkopuolisella rahoituksella. Aiemmin tunnuslukuanalyysin kohdalla havaitut suuret liikevaihdon ja liiketuloksen kasvuprosentit selittänevät asian. Suureen kasvuun on vaadittu suuria investointeja, joita ei ole kyetty maksamaan suoraan kassasta. Positiivinen toimintajäämä tarkoittaa yrityksen toiminnan olevan kannattavaa. Satunnainen negatiivinen vuosi ei ole yritysmaailmassa poikkeuksellista, eikä varsikaan silloin kun toiminnan kasvu sitoo paljon varoja.

Case yrityksen **rahoitusjäämä** on positiivinen vuosina 2018 ja 2020. Muina tarkastelujakson vuosina se on negatiivinen. Positiivinen rahoitusjäämä tarkoittaa, että vuosina 2018 ja 2020 case yritys on kyennyt rahoittamaan investointinsa tulorahoituksella. Negatiivinen rahoitustulos tarkoittaa, että case yritys ei ole kyennyt suoriutumaan ydinliiketoiminnan kuluistaan liiketoiminnan kassavirran avulla ja että se on joutunut rahoittamaan investointinsa siksi ulkopuolisella rahalla. Jatkuvasti negatiivinen rahoitusjäämä ajaa yrityksen velkaantumaan aina vain enemmän. Case yrityksellä on kuitenkin säännöllisesti myös positiivisia vuosia, jotka kompensoivat asiaa, eikä tilanne siten pääse muuttumaan vakavaksi. Case yrityksen tapauksessa investointijäämä heikenee merkittävästi satunnaisiin kuluihin merkatun konserniavustuksen takia. Ilman konserniavustusta case yrityksen rahoitusjäämä olisi ollut positiivinen kaikkina muina vuosina, paitsi vuonna 2017. Osingonjako on yrityksessä ollut maltillista.

Case yrityksen **investointijäämä** on niin ikään positiivinen vuosina 2018 ja 2020, samoina vuosina kuin rahoitusjäämäkin oli positiivinen. Vastaavasti case yrityksen investointijäämä on negatiivinen samoina vuosina kuin rahoitusjäämäkin oli negatiivinen, eli vuosina 2016, 2017 ja 2019. Tämä johtuu siitä, ettei case yritys ole tehnyt mitään kovin suuren mittakaavan investointeja edes niinä vuosina, jolloin rahoitusjäämä on ollut positiivinen. Investoinnit ovat olleet maltillisia, vain 1–2 %:a liikevaihdosta vuosittain. Investointijäämän alta nähdään, että case yritys on rahoittanut kassavajeensa vuonna 2017 pääasiassa lyhytaikaisella vieraalla pääomalla. Toisaalta kassaylijäämä on myös käytetty lyhytaikaisen vieraan pääoman takaisinmaksuihin. Lyhytaikaista vierasta pääomaa on saatu maksettua takaisin hyvin myös niinä vuosina, kun investointijäämä on ollut negatiivinen. Tämä johtuu saamisten muuttumisesta kassavirraksi. Aiemmin tunnuslukuanalyysissä todettu saamisten pitkä kiertoaika vaikuttaa asiaan niin, että saamisten muuttuminen kassavirraksi tapahtuu usein vasta tilikauden jo vaihduttua. Case yrityksen kassavirtalaskelmassa ei ole likvidien varojen muutosta, sillä case yritys on tytäryhtiö, jonka emoyhtiö hoitaa case yrityksen maksuliikenteen, eikä case yrityksellä näin ollen ole omaa pankkitiliä.

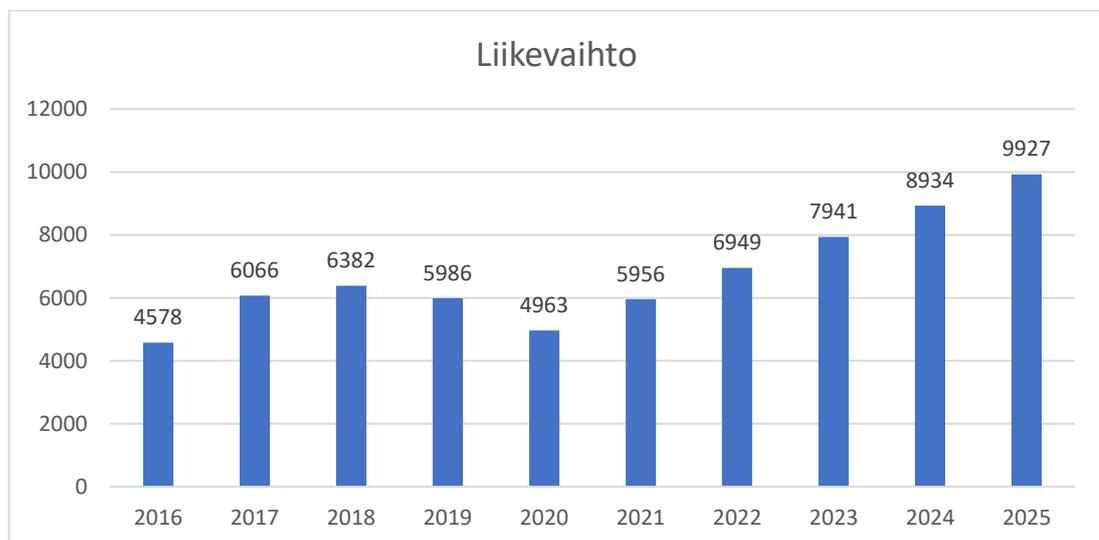
Vaikka case yrityksen kassavirrat ovat vuodesta toiseen hyvin vaihtelevaisia, kykenee yritys nähtävästi suoriutumaan maksuvelvoitteistaan hyvin. Kassavirtalaskelman tarkastelu yhdessä tunnuslukuanalyysin likviditeetin tunnuslukujen kanssa vahvistaa

tämän. Current ja quick ratioissa ei voida havaita selkeää huonontumista edes suuremman negatiivisen investointijäämän vuonna 2017.

7.4 Case yrityksen tulevaisuuden ennuste

Case yrityksen tulevaisuuden ennuste perustuu case yrityksen seuraavan viiden vuoden strategialle, jonka mukaan case yrityksen liikevaihto pyritään kaksinkertaistamaan vuoteen 2025 mennessä siten, että kasvu on tasaista, noin miljoonan euron liikevaihdon lisäys aina edelliseen vuoteen nähden. (Case yrityksen henkilöstöinfo, 2021) Tämän strategian pohjalta ennusteita varten tehdyt laskelmat on tehty seuraavia oletuksia käyttäen:

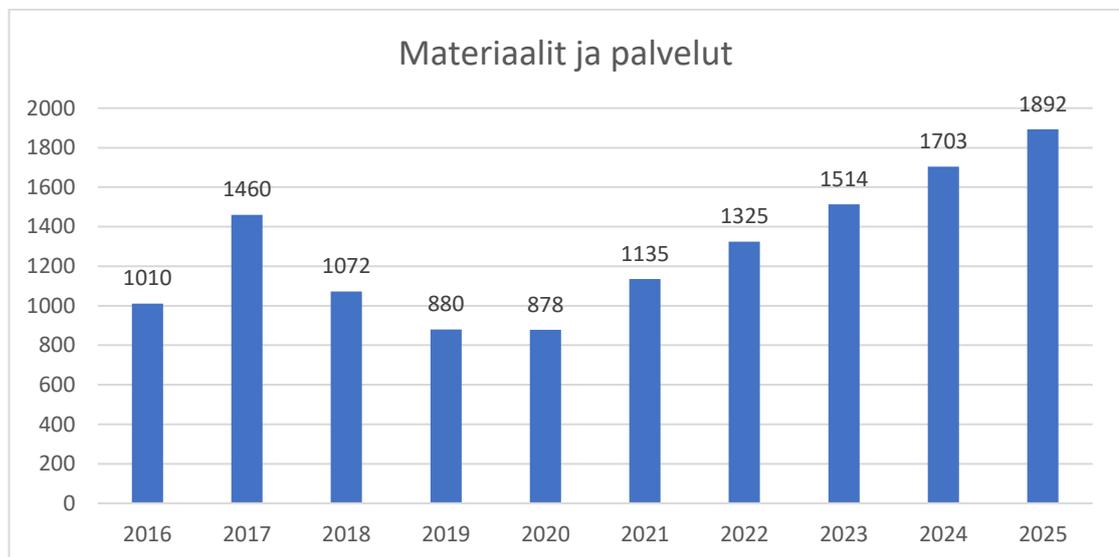
- Materiaali- ja palvelukulut tulevat nousemaan prosentuaalisesti samassa suhteessa liikevaihdon kanssa.
- Henkilöstön lisäystarve nousee samassa suhteessa liikevaihdon kanssa sen mukaan, montako työntekijää liikevaihdon kasvattamiseen tarvitaan.
- Henkilöstökulut nousevat samassa suhteessa henkilöstön lisäyksen kanssa.
- Toimitilojen lisästarve kasvaa strategian toteuttamisen myötä, jolloin case yritys a) joutuu ottamaan nyt vuokraamansa toimitilat omaan käyttöönsä, joka johtaa vuokratuottojen pois jäämiseen, tai b) case yritys voi vuokrata lisätilaa, jolloin liiketoiminnan muut kulut kasvavat, mutta vaikutus liiketulokseen on sama kuin vaihtoehdossa a. Ennusteessa on käytetty vaihtoehtoa a.
- Grafiikoiden luvut ovat 1000 euroa.



Kuvio 3. Case yrityksen liikevaihdon kehitys ja ennuste.

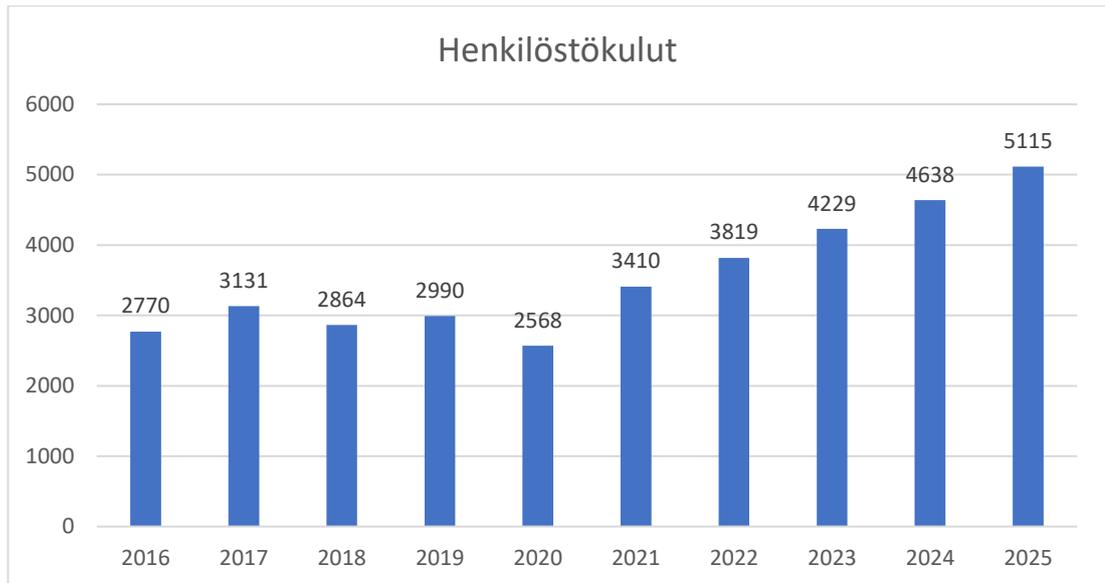
Kuviossa 3 kuvataan case yrityksen liikevaihdon kehitys vuodesta 2016 vuoteen 2020 ja sen jälkeen liikevaihdon kehityksen kasvuennuste vuodesta 2020 vuoteen 2025.

Strategian mukainen tavoite on kaksinkertaistaa liikevaihto vuoden 2020 tasolta, jolloin vuoden 2025 liikevaihto olisi ennusteen mukaisesti 9,927 miljoonaa euroa. Liikevaihdon ennustetaan kasvavan tasaisesti aina 20 % vuodessa vuoden 2020 tasosta eteenpäin. Tämä vastaa vuosittaista 993 000 euron lisäystä liikevaihtoon (Liite 8). liiketuloksen kasvuprosentin historiallinen vaihteluväli huomioon ottaen, täysin tasaiseen liikevaihdon kasvuun kannattaa suhtautua hieman skeptisesti, vaikka se operatiivista suunnitelmallisuutta lisäämällä voineekin olla mahdollista.



Kuvio 4. Case yrityksen materiaali- ja palvelukulujen kehitys ja ennuste.

Kuviossa 4 kuvataan case yrityksen materiaali- ja palvelukulujen kehitystä vuodesta 2016 vuoteen 2020 ja sen jälkeen materiaali- ja palvelukulujen kasvuennustetta vuodesta 2020 vuoteen 2025. Keskimääräinen materiaali- ja palvelukulujen osuus liikevaihdosta on ollut vuodesta 2016 vuoteen 2020 19 % (Liite 8). Näin ollen ennusteen mukaiset materiaali- ja palveluostot tulevat ennusteen mukaisesti olemaan 19 % liikevaihdosta vuosittain, nousten sitä mukaa kun liikevaihtokin nousee. Materiaali- ja palveluostot olisivat ennusteen mukaan vuonna 2025 kokonaisuudessaan 1,9 miljoonaa euroa.



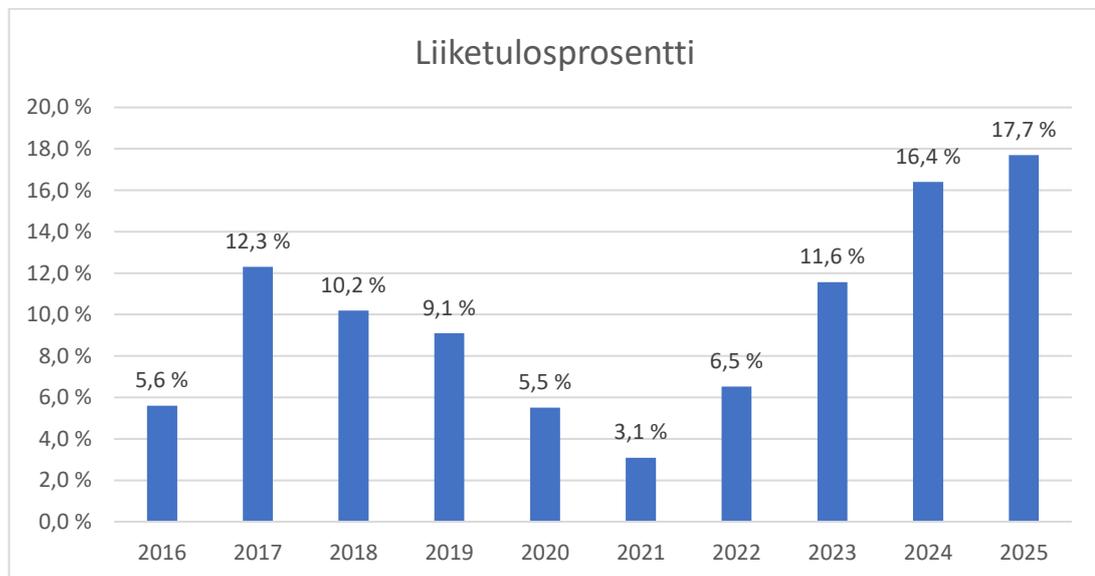
Kuvio 5. Case yrityksen henkilöstökulujen kehitys ja ennuste.

Kuviossa 5 kuvataan case yrityksen henkilöstökulujen kehitys vuodesta 2016 vuoteen 2020 ja sen jälkeen henkilöstökulujen kehityksen kasvuennuste vuodesta 2020 vuoteen 2025. Henkilöstön lisäystarve vuoteen 2025 mennessä on 31 henkilöä (Liite 8). Oletuksena on, että tasainen liikevaihdon kasvu vaatii tasaista henkilöstömäärän nostoa vuodesta 2020 vuoteen 2025. Kasvu on näin ollen 6 uutta työntekijää vuodessa, paitsi viimeisenä vuonna 7. Koska henkilöstökulut keskimäärin ovat 68 200 euroa per työntekijä (Liite 8), ennusteen mukaisesti henkilöstökulut nousevat vuodesta 2020 vuoteen 2025 68 000 euroa per jokainen uusi työntekijä. Näin ollen nousu olisi 409 200 euroa vuodessa vuodesta 2021 vuoteen 2024 ja 477 400 euroa vuodesta 2024 vuoteen 2025, jolloin henkilöstökulut olisivat kokonaisuudessaan 5,115 miljoonaa euroa.



Kuvio 6. Case yrityksen liikevaihdon per työntekijä kehitys ja ennuste.

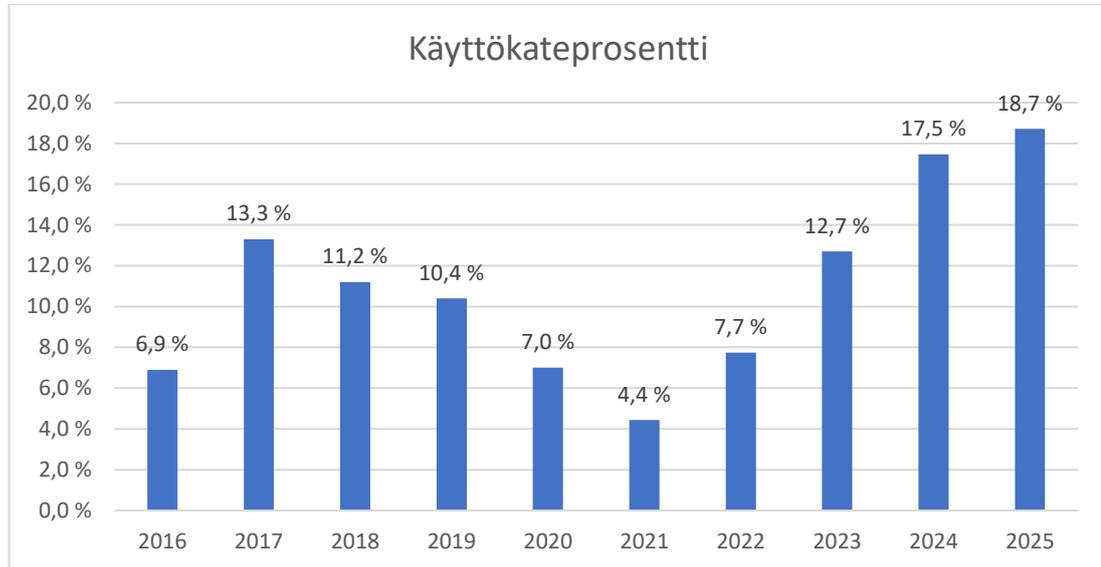
Kuviossa 6 kuvataan case yrityksen liikevaihdon kehitys per työntekijä vuodesta 2016 vuoteen 2020 ja sen jälkeen liikevaihdon per työntekijä kehityksen kasvuennuste vuodesta 2020 vuoteen 2025. Ennusteen mukaisesti liikevaihto per työntekijä kasvaa koko ajan vähemmän mitä enemmän työntekijöitä on. Liikevaihdon kasvu on nopeinta vuodesta 2020 vuoteen 2021, jolloin liikevaihto tulee ennusteen mukaisesti lisääntymään 6 000 euroa per työntekijä. Vuodesta 2021 vuoteen 2022 kasvu on enää 5 000 euroa per työntekijä. Joka vuosi kasvusta häviää tuhat euroa, jolloin liikevaihdon kasvu per työntekijä vuodesta 2024 vuoteen 2025 on enää 1000 euroa per työntekijä. Mikäli ennustetta olisi jatkettu, saattaisimme ehkä huomata pisteen, jossa henkilöstön lisääminen ei enää nosta liikevaihtoa per henkilö. Tämän pisteen jälkeen henkilöstön lisääminen liikevaihdon nostamiseksi muuttuu yrityksen kannalta tehottomaksi. Liikevaihtoa kannattaisi tämän jälkeen pyrkiä nostamaan muilla keinoilla, kuten nostamalla hintoja, tai pyrkimällä tuottamaan enemmän samalla henkilöstömäärällä.



Kuvio 7. Case yrityksen liiketulosprosentin kehitys ja ennuste.

Kuviossa 7 kuvataan case yrityksen liiketulosprosentin kehitys vuodesta 2016 vuoteen 2020 ja sen jälkeen liiketulosprosentin kehityksen kasvuennuste vuodesta 2020 vuoteen 2025. Ennusteen luomiseksi luotiin ennustavat tuloslaskelmat muiden tämän ennusteen laskelmien pohjalta (Liite 9). Ennusteen mukaisesti case yrityksen liiketulosprosentti tulee laskemaan vuonna 2021 huonolle tasolle 3,1 prosenttiin. Tämän jälkeen

liiketalosprosentti lähtee nousemaan jyrkästi, kunnes vuodesta 2024 vuoteen 2025 liiketalosprosentin kasvu tasaantuu hyvälle tasolle, ollen vuonna 2024 16,4 prosenttia ja vuonna 2025 17,7 prosenttia.



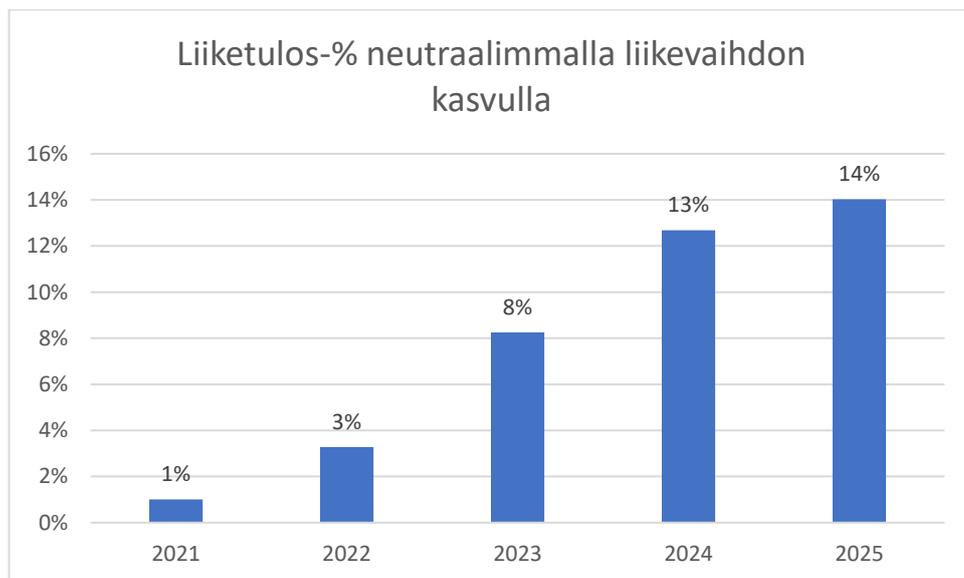
Kuvio 8. Case yrityksen käyttökateprosentin kehitys ja ennuste.

Kuviossa 8 kuvataan case yrityksen käyttökateprosentin kehitys vuodesta 2016 vuoteen 2020 ja sen jälkeen käyttökateprosentin kehityksen kasvuennuste vuodesta 2020 vuoteen 2025. Myös tämän ennusteen luomisessa käytettiin ennustavia tuloslaskelmia (Liite 9). Ennusteen mukaisesti myös case yrityksen käyttökateprosentti tulee vuonna 2021 laskemaan alle yleisesti hyväksyttävän teollisuuden minimitason 4,5 prosenttiin. Tämä ja matala liiketalosprosentti yhdessä ennustavat vuoden 2021 liiketoiminnan kannattavuuden heikentymisestä. Käyttökateprosentti kuitenkin lähtee niin ikään jyrkään nousuun vuonna 2022 ja nousee hyvin vuoteen 2024 saakka, jonka jälkeen kasvu tasoittuu hyvälle tasolle käyttökateprosentin ollessa vuonna 2024 17,5 prosenttia ja nousen 18,7 prosenttiin vuonna 2025.

Ennusteen mukaan case yrityksen strategian toteuttaminen vaikuttaa täysin mahdolliselta, erityisesti, mikäli se toteutetaan pikkuhiljaa vuosittain henkilöstömäärää lisäämällä ja tulevaisuuden operatiivista toimintaa enemmän suunnittelemalla. Case yrityksen liikevaihto on ollut jo vuonna 2018 lähes vuoden 2022 tavoitteen tasolla ilman merkittäviä henkilöstölisäyksiäkin. Ennusteen mukainen kannattavuuden kasvu käyttökateprosentilla ja liiketalosprosentilla mitattuna on melko huomattava ja tähän

kannattaa ehkä suhtautua varauksella. Liiketoiminnan kasvattaminen saattaa synnyttää yllättäviä kuluja, jotka vaikuttavat liiketulosta ja siten näitä tunnuslukuja laskevasti. Vaikka kannattavuus ei nousisikaan aivan näin rajusti kuin ennusteen grafiikoissa, nousee se silti hyvin. Eräs ennusteessa ilmennyt seikka on henkilöstön lisäämisen negatiivinen korrelaation liikevaihdon per henkilö kehitykseen. Tämä ei vaikuta seuraavan viiden vuoden tavoitteeseen, mutta tilannetta kannatta ehkä tarkkailla. Mikäli ennusteen havaitaan toteutuvan kannattaa seuraavan pitkän aikavälin strategiaa miettiä muista kuin henkilöstön lisäämisen näkökulmista.

Koska case yrityksen strateginen tavoite kaksinkertaistaa liikevaihtonsa vuoteen 2025 mennessä on melko optimistinen, on ennusteeseen laadittu myös maltillisempi vaihtoehto. Maltillisemmän vaihtoehdon mukaan case yrityksen liikevaihto kasvaisikin vain 10 % vuodessa vuodesta 2020 vuoteen 2025. Kuviossa 9 on esitetty liiketulosprosentin kehitysennuste, mikäli case yrityksen liikevaihto kasvaisi vain 10 % vuodessa.



Kuvio 9. Case yrityksen liiketulosprosentin kehityksen ennuste neutraalimmalla liikevaihdon kasvulla arvioituna.

Liiketulosprosentin kehityksen ennuste neutraalimmalla liikevaihdon kasvulla arvioituna toteutettiin sopeuttamalla ennusteen laskelmat 10 %:n vuosittaiseen liikevaihdon kasvuun (Liite 10). Neutraalimman ennusteen mukaisesti case yrityksen liiketulos-% sukeltaa vuonna 2021 vain yhteen prosenttiin ja lähtee sitten maltilliseen nousuun, ollessaan vuonna 2022 3 %. Vasta vuonna 2023 liiketulos-% ylittää teollisuuden hyvänä

pidetyn raja-arvon, nousen 8 %:iin vuonna 2023. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 neutraalin ennusteen mukainen liiketulosprosentti jatkaisi nousuaan, ollen vuonna 2024 13 %. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 liiketulosprosentin nousu tasaantuisi ihan hyvälle tasolle, ollen vuonna 2025 14 %.

7.5 Tilinpäätösanalyysin rajoitusten huomioiminen case yrityksen kohdalla

Tilinpäätösanalyysiin liittyy joitain rajoituksia, joiden tiedostaminen auttaa analyysin tekijää ottamaan ne huomioon. Case yrityksen tapauksessa rajoittavia tekijöitä ei löytynyt ja näin ollen analyysia voidaan pitää validina. Alla esitetään vastauksi joihinkin rajoituksiin.

Ei-rahamääräisten resurssien mittaamisen vaikeus:

- Vaikka henkilöstön osaaminen ei näy suoraan tilinpäätöksestä, tunnusluvut ja -lostusarvo ja liikevaihto / työntekijä kertovat henkilöstön ammatillisesta pätevydestä ja tärkeydestä.

Pitkäaikaisten varojen arvostuksen epätarkkuus:

- Case yrityksen taseessa ei ole maa- tai vesialueita, eikä rakennuksia, joiden arvon voitaisiin ajatella nousevan, eikä pitkäaikaisia varoja siten liene yliarvostettu.

Toiminnan jatkuminen nykyisillä resursseilla ei ole taattua:

- Case yrityksen ydinliiketoiminta koostuu palvelusta. Vaikka palvelun tuottamiseen tarvitaankin teknologisia ratkaisuja, joiden arvo saattaa laskea nopeastikin uuden tullessa tilalle, voidaan olettaa, ettei taseen varallisuus merkittävästi laskisi tällaisen tapahtuman seurauksena, sillä se koostuu pääasiassa keskeneräisistä töistä ja saamisista. Koneet ja kalusto ovat vain murto-osa taseen varoista.

Tunnuslukuanalyysi ei paljastanut suuria muutoksia case yrityksen tunnusluvuissa tilikausien välillä. Tunnusluvut myös kehittyvät loogisesti, eli esimerkiksi liiketuloksen kasvuprosentti seuraa liikevaihdon kasvuprosentin liikkeitä. Case yrityksen tulovirta myöskin koostuu pääasiassa ydinliiketoiminnan tuloista. Edellä mainitut asiat

viittaavat siihen, ettei case yrityksen lukuja ole tarvinnut yrittää manipuloida, ja että yritys on hyvin johdettu.

7.6 Johtopäätökset

Case yrityksen tilinpäätösten silmäilyn perusteella saadaan yleinen käsitys case yrityksen toiminnasta. Toiminnan laajuus on liikevaihdon ja liiketuloksen perusteella ollut hieman vaihtelevaa, muttei hälyttävää, sillä yritys on kyennyt kattamaan toimintansa kulut joka tilikausi ja kyennyt tuottamaan positiivista liiketulosta. Toiminta on siis joka vuosi ollut kannattavaa. Case yrityksen velat koostuvat pääasiassa lyhytaikaisista velvoitteista, eikä niitä ole merkittävästi omaan pääomaan verrattuna. Tämä viittaa case yrityksen maksukyvyyn olevan kunnossa. Case yrityksen vallisuus koostuu pääasiassa myyntisaatavista, joka viittaa case yrityksen ydinliiketoiminnan keskittävän palvelun tuottamiseen. Tunnuslukuanalyysin ja kassavirta-analyysin avulla silmäilystä saadulle tiedolle haetaan syvyyttä ja tarkennusta.

Tunnuslukuanalyysin mukaan case yrityksen kannattavuus on hyvällä tasolla sekä yleisten tunnuslukujen ohjearvoihin, että toimialaan verrattuna. Kannattavuus nousi joka vuosi vuodesta 2016 vuoteen 2019. Vuonna 2020 kannattavuus kääntyi laskuun pysyen silti hyvänä. Kannattavuuden hyvyttä puoltaa myös kassavirtalaskelma, jonka toimintajäämä on kaikkina vuosina vuotta 2017 lukuun ottamatta positiivinen. Vuonna 2017 toiminnan kasvu satoi paljon varoja, eikä negatiivinen vuosi siten ole huono asia.

Case yrityksen toiminnan tehokkuus on tyydyttävällä tasolla. Tehokkuus on toimialan mediaania huonompaa ja erityisesti saamisten kiertoaika on toimialan huonoimmasta päästä. Saamisten kiertoaikaan tulisi kiinnittää huomiota. Toiminnan tehokkuus on pysynyt koko tarkastelujakson ajan melko tasaisena. Case yrityksen vakavaraisuus on pysynyt yleisiin ohjearvoihin verrattuna tasaisesti melko hyvällä tasolla koko tarkastelujakson ajan. Toimialaan verrattuna vakavaraisuus jää alle mediaanin. Case yrityksen likviditeetti on kohtalaisen hyvällä tasolla yleisiin ohjearvoihin verrattuna, mutta toimialaan verrattuna se on mediaanin alapuolella ja näin ollen vain tyydyttävä. Likviditeettikin on pysynyt vakaana koko tarkastelujakson ajan. Kassavirta-analyysi paljasti yrityksen kassavirtojen vaihtelevan vuodesta toiseen. Kassavajetta on paikattu lyhytaikaisella vieraalla pääomalla, jonka hankkiminen alentaa likviditeettiä. Toisaalta

kassivirta-analyysi myös paljasti, että case yritys on kyennyt myös maksamaan lyhytaikaista vierasta pääomaa pois myös investointijäämän ollessa negatiivinen. Kaiken kaikkiaan case yrityksen maksukykyä, sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä, voi pitää tyydyttävänä, eikä case yrityksen kohdistu rahoitusriskiä. Toimialaa voidaan kaiken kaikkiaan pitää melko pieniriskisenä sijoittajan näkökulmasta. Toimiala on kannattava, tehokas ja siellä vallitsee yleisesti ottaen hyvä maksukyky. Case yritys ei ole toimialallaan erityisen poikkeava suuntaan eikä toiseen.

Liikevaihdon kasvuprosentin vaihtelu on ollut case yrityksen kohdalla melko suurta toimialaan verrattuna. Tämä viittaa tulovirran epätasaisuuteen, tai kausittaisuuteen ja johtaa pieneen operatiiviseen riskiin. Riskiä voidaan kuitenkin sietää hyvän vakavaraisuuden johdosta. Liikevaihdon kasvuprosentti on kuitenkin kokonaisuutena tyydyttävällä tasolla, vaikka lasku liikevaihdon supistuminen olikin melko merkittävää vuonna 2020. Liiketuloksen kasvuprosentti on ollut negatiivinen vuotta 2017 lukuun ottamatta. Tästä huolimatta se on ollut toimialan mediaania parempi kolmena tarkastelujakson vuonna. Liiketuloksen kasvuprosentti laskee vuonna 2020 jyrkemmin kuin liikevaihdon kasvuprosentti, joka viittaa siihen, että liikevaihtoa on tehty vuonna 2020 pienemmällä katteella kuin ennen, tämä näkyy myös kannattavuuden laskuna. Case yrityksen toiminnan kannattavuuden laskun syynä vuodesta 2019 vuoteen 2020 on Covid-19 aiheuttamat matkustusrajoitukset. Case yrityksen vakavaraisuus ja likviditeetti eivät kuitenkaan ole kärsineet ainakaan vielä tästä yhdestä poikkeuksellisesta vuodesta, vaan ne ovat pysyneet hyvällä tasolla. Case yritystä voidaankin näin ollen pitää vakaana yrityksenä. Case yritys kykeni myös luomaan liikevaihtoa vuonna 2020, vaikkakin tuloksen kustannuksella. Liikevaihdon lasku ei kuitenkaan ole ollut niin merkittävää kuin se poikkeuksellisissa olosuhteissa olisi voinut olla, mikä viittaa siihen, että yritys on kyennyt työllistämään työntekijänsä myös poikkeustilassa. Tätä voidaan pitää ehkä kilpailuetunakin. Kun yritys ei joudu kriisin keskellä luopumaan työntekijöistään, sen on helpompi palata mukaan toimintaan, kun tilanne taas paranee. Toisaalta liikevaihdon ylläpitokyky kriisin keskellä viittaa myös yrityksen joustavuuteen sopeutua uusiin markkinoihin. Valitettavasti vuoden 2020 toimialalukuja ei ole julkaistu, eikä siten ole tietoa vielä siitä, miten muut toimialan yritykset ovat selvinneet vuodesta. Joka tapauksessa case yrityksen tulevaisuuden näkymiä voidaan pitää hyvänä vuoteen 2020 sopeutumisen perusteella.

Case yrityksen liikevaihto / työntekijä on hyvä, toimialan mediaania parempi. Tehokkaat työntekijät näkyvät niin ikään toiminnan kannattavuutena. Toisaalta voidaan olettaa, ettei case yritys olisi kyennyt ylläpitämään liikevaihtoaan vuonna 2020 ilman työntekijöiden sopeutumista uuteen vallitsevaan tilanteeseen. Sopeutumista voidaan pitää myös eräänlaisena tehokkuutena. Työntekijöiden merkittävästä roolista yrityksessä kertoo myös case yrityksen vuodesta toiseen toistuva korkea jalostusarvoprosentti.

Tilinpäätösanalyysiin sisällytetyn ennusteen mukaan case yritys on kykenevä savuttamaan strategiansa mukaisen sadan prosentin liikevaihdon kasvun vuoteen 2025 mennessä. Liikevaihdon noin miljoonan euron vuosittainen nosto vaatii kuuden uuden työntekijän palkkaamista joka tilikausi. Lisäksi operatiivista toimintaa tasaisen liikevaihdon kasvun saavuttamiseksi tulisi ehkä suunnitella enemmän. Ennusteen mukaan yrityksen kannattavuus tulee liikevaihdon nousun ja uusien työntekijöiden myötä paranemaan. Ennuste saattaa olla optimistinen case yrityksen tulevaisuudessa saavuttaman kannattavuuden suhteen, mutta kannattavuus tulee joka tapauksessa nousemaan vaikkei se nousisi aivan ennusteen mukaisesti. Ennusteen mukaan henkilöstön lisäämisellä on negatiivinen korrelaatio liikevaihdon per henkilö kehitykseen. Tämä on asia jota kannattaa ehkä tulevaisuudessa tarkkailla.

Koska case yrityksen liikevaihdon kasvutavoite vaatii yritykseltä paljon, sisällytettiin ennusteeseen myös maltillisempi vaihtoehto. Case yrityksen tulisi varautua siihen, ettei liikevaihdon nostaminen 20 % vuodessa välttämättä onnistu, jolloin 10 %:n nostoon perustuva ennuste voi olla lähempänä totuutta. Liikevaihdon nosto vain 10 % vuodessa johtaa aluksi kannattavuuden suurempaan laskuun, mutta kannattavuus palautuu hyvälle tasolle vuonna 2023.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön kirjoittaminen on ollut haastava, mutta mielenkiitoinen prosessi, joka on sisältänyt toisaalta hieman hiusten repimistä, mutta toisaalta myös paljon oppimista

ja onnistumisen kokemuksia. Logiikkaa rakastavana ihmisenä tilinpäätösanalyysi sopi minulle hyvin aiheeksi. Tilinpäätösanalyysin suorittamiseen on olemassa ennalta määritelty proseduuri ja laskettaville tunnusluvuille ennalta määritellyt normiarvot. On lohduttavaa, kun annetussa tehtävässä voi edetä ikään kuin sääntöjen mukaan ja arvottaa lukuja ennalta annettujen ohjeiden mukaisesti. Tietenkään tämä ei ole koko totuus ja tulkinta vaatii myös luovuutta. Luovuutta vaati erityisesti ennusteiden laatiminen. Alun perin en aikonut sisällyttää ennusteita opinnäytetyöhöni, koska epäilin kykyjäni niiden tekemiseksi. Kun sain strategialuvut käsiini aloin kuitenkin miettiä asiaa uudelleen. Lopulta ennusteiden laatiminen olikin ehkä hauskin osa koko opinnäytetyötä.

Onnistuin mielestäni vastaamaan asetettuihin tutkimuskysymyksiin ja ylsin asetettuihin tavoitteisiin. Tutkimuksen päätavoite oli selvittää case yrityksen taloudellinen tila ja miten se on kehittynyt viimeisen viiden vuoden aikana. Mielestäni lähestyin aihetta monesta kulmasta ja tutkimukseni oli tarpeeksi laaja, jotta tuloksia voidaan pitää luotettavina. Tutkimus ei nojaudu pelkästään tunnuslukuanalyysiin, vaan siinä on tutkittu myös kassavirta laskelmia. Tulevaisuuden laskelmat sen sijaan perustuvat menneisyyden toteutuneisiin lukuihin ja niitä voidaan siten pitää melko luotettavina. Tietenkään menneisyys ei ole taie tulevaisuudesta, mutta jos todella uskoisimme, ettei menneisyyden avulla voi päätellä tulevaa, mitätoisimme samalla koko tilinpäätösanalyysin tarkoituksen. Tilinpäätösanalyysin tarkoitus on auttaa päätöksenteossa ja jollei päätöstä voi perustaa menneisyyden lukuihin, niin se on pelkkä arvaus.

Tutkimuksen toteuttamiseen liittyviä rajoitteista suurin oli toimialalukujen puuttuminen kokonaan vuodelta 2020 ja toimialalukujen pieni vertailujoukko vuodelta 2019. Tämän takia case yrityksen suoritusta vuonna 2020 ei voida arvioida lainkaan toimialan muihin yrityksiin, mikä on sääli, sillä vuosi 2020 oli poikkeuksellinen kaikille yrityksille maailmalaajuisesti. Kun vuoden 2020 luvut lopulta julkaistaan, jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista nähdä miten case yritys suoriutui toimialaan nähden kuuluisana koronavuonna. Vuoden 2019 vertailuarvotkaan eivät ole täysin luotettavia, sillä niin moni yritys puuttui vielä vertailujoukosta. Kun koko joukko saadaan kasaan, saattavat mediaaniluvut vielä muuttua. Toinen tutkimukseen liittyvä rajoite liittyy tulevaisuuden ennusteisiin, vaikkakin kaikki esittämäni luvut ovat perusteltuja. Se miten minä tutkijana lähdin asiaa lähestymään, on kuitenkin subjektiivista, ja joku toinen olisi voinut luoda erilaiset laskelmat eri lähtökohdista, ja silti perustella lukunsa.

Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista nähdä, kuinka tarkkaan ennusteeni pitivät paikkansa.

Tutkimuksen pullonkaula oli materiaalitulva. Tilinpäätösanalyysiin liittyvää kirjallisuutta on olemassa valtavasti ja aihetta voi lähestyä monelta eri kannalta. Aiheen rajaus oli omalta osaltani alun perin liian väljä, joka johti siihen, että kirjoitin teoriaa sivu sivun perään, aina innostuen uudesta asiasta. Lopputulos oli se, että jouduin poistamaan kymmeniä sivuja jo valmista tekstiä, koska se ei sopinutkaan varsinaiseen tutkimukseeni. Jos vastaava projekti osuisi uudelleen kohdalleni, panostaisin suunnitteluun ja aiheen rajaukseen huomattavasti enemmän. Turhan kirjallisuuden lukeminen, vaikka se mielenkiintoista olikin, ja turhan tekstin kirjoittaminen syövät aikaa.

Tutkimukseen ei liittynyt suuria eettisiä kysymyksiä. Case yrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta tehtyä analyysia pidettiin kuitenkin sen verran arkaluontoisena, ettei case yrityksen nimeä mainittu tutkimuksessa, vaikka tilinpäätös itsessään onkin julkinen asiakirja. Case yritys kuitenkin hyötyy tutkimuksesta saaden laajemman kuvan omasta toiminnastaan ja taloudellisesta tilastaan. Vertailu muuhun toimialaan on sellaista tietoa, jota yrityksessä ei ennen ole tuotettu. Toisaalta ennusteet luovat konkretiaa strategisille tavoitteille, jotka on annettu case yritykselle emoyhtiön toimesta ja tuntuvat siten ehkä utopistisilta ilman käytännön ratkaisuehdotuksia niiden saavuttamiseksi.

LÄHTEET

Alma Talent Oy. (n.d). Alma Talent Tunnuslukuopas. Viitattu 03.02.2021.

<https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>

Asunto-osakeyhtiölaki 2009/1599 muutoksineen

Case yrityksen henkilöstöinfo (2021).

Case yrityksen tilinpäätökset 2016–2020.

Goel, S. (2016). Financial ratios (First edition). Business Expert Press. Viitattu

20.03.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991331885305968>

Leppiniemi, J., Leppiniemi, R. & Kaisanlahti, T. (2005). Tilinpäätöksen tulkinta.

WSOYpro; Sanoma Pro; Talentum Media; Alma Talent. Viitattu 25.01.2021.

<https://samk.finna.fi/Record/samk.991042546605968>

Kirjanpitoasetus 1997/1339 muutoksineen

Kirjanpitolaki 997/1336 muutoksineen

Lampinen Antti. (2001). Varakkuus paljastuu taseesta, Taloussanomien nettisivut.

Viitattu 13.05.2021. <https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000001335474.html>

Li, J. Research on Limitations of Financial Statement Analysis: Based on Data of

Listed Companies. Paper presented at the 5th International Conference on Economics, Management, Law and Education (EMLE 201, 378-382.). Viitattu

16.03.2021. <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.191225.066>

Pitkäranta, A. (2014). Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä: työkirja ammattikorke-

kouluun. e-Oppi. Viitattu 14.05.2021. [https://samk.finna.fi/Re-](https://samk.finna.fi/Record/samk.991224856605968)

[cord/samk.991224856605968](https://samk.finna.fi/Record/samk.991224856605968)

Salmi, I. (2020). Mitä tilinpäätös kertoo? (10., uudistettu painos). Edita. Viitattu

10.03.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991378400605968>

Seppänen, H. (2011). Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Kauppakamari. Viitattu 18.01.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991109756605968>

Suomen Asiakastieto Oy (2020). Voitto + CD ROM

Thomsett, M. C. (2017). Stock Market Math: Essential formulas for selecting and managing stock and risk. De Gruyter. Viitattu 16.03.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991330977905968>

Tilastokeskus. Tilastokeskuksen nettisivut – käsitteet. Viitattu 16.05.2021. <https://www.stat.fi/meta/kas/index.html>

Tilintarkastuslaki 2015/1141 muutoksineen

Weiss, L. A. (2017). Accounting for fun and profit: a guide to understanding advanced topics in accounting (First edition). Business Expert Press. Viitattu 25.01.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991331129505968>

Yritystutkimus (yhdistys), Heikinmatti, K., Jahkonen, E., Kanervisto, M., Kekki, S., Marjomaa, J., Ruusulaakso, J. & Toivio, A. (2017). Yritystutkimuksen tilinpää-tösanalyysi (10., korjattu laitos). Gaudeamus. Viitattu 04.02.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991257806605968>

KULULAJIKOHTAISEN TUOSLASKELMAN RAKENNE

LIKEVAIHTO

**Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden
varastojen lisäys + / vähennys -**

Valmistus omaan käyttöön +

Liiketoiminnan muut tuotot

Materiaalit ja palvelut

Aineet tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

Varastojen lisäys + / vähennys -

Ulkopuoliset palvelut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien
hyödykkeissä

Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset
arvonalentumiset

Liiketoiminnan muut kulut

LIKEVOITTO /-TAPPIO

Rahoitustuotot ja -kulut

Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä

Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä

Tuotot muista pysyvien vastaavien
sijoituksista

Saman konsernin yrityksiltä

Muilta

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien
sijoituksissa

Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien
rahoitusarvopapereista

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Saman konsernin yrityksiltä

Muille

**VOITTO / TAPPIO ENNEN
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA**

Tilinpäätössiirrot

Poistoeron lisäys + / vähennys -

Verotusperusteisten varausten lisäys + /
vähennys -

Konserniavustus

Tuloverot

Tilikauden verot

Laskennalliset verot

Muut välittömät verot

TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO

TASEEN RAKENNE

PYSYVÄT VASTAAVAT**Aineettomat hyödykkeet**

- Kehittämismenot
- Aineettomat oikeudet
- Liikearvo
- Muut aineettomat hyödykkeet
- Ennakkomaksut

Aineelliset hyödykkeet

- Maa- ja vesialueet
 - Omistettut
 - Vuokraoikeudet
- Rakennukset ja rakennelmat
 - Omistettut
 - Vuokraoikeudet
- Koneet ja kalusto
- Muut aineelliset hyödykkeet
- Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Sijoitukset

- Osuudet saman konsernin yrityksistä
- Saamiset saman konsernin yrityksistä
 - Saamiset omistusyhteisyrittäjäryityksiltä
- Muut osakkeet ja osuudet
- Muut saamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Vaihto-omaisuus**

- Aineet ja tarvikkeet
- Keskeneräiset tuotteet
- Valmiit tuotteet / tavarat
- Muu vaihto-omaisuus
- Ennakkomaksut

Saamiset**Pitkäaikaiset**

- Myyntisaamiset
- Saamiset saman konsernin yrityksiltä
- Saamiset omistusyhteisyrittäjäryityksiltä
- Lainasaamiset
- Muuta saamiset
- Maksamattomat osakkeet / osuudet
- Siirtosaamiset

Lyhytaikaiset

- Myyntisaamiset
- Saamiset saman konsernin yrityksiltä
- Saamiset omistusyhteisyrittäjäryityksiltä
- Lainasaamiset
- Muuta saamiset
- Maksamattomat osakkeet / osuudet
- Siirtosaamiset

Rahoitusarvopaperit

- Osuudet saman konsernin yrityksistä
- Muut osakkeet ja osuudet
- Muut arvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset**VASTAAVAA YHTEENSÄ**

OMA PÄÄOMA

Osake-osuus, tai muu vastaava pääoma

Ylikurssirahasto

Arvonkorotusrahasto

Muut rahastot

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Vararahasto

Yhtiöjärjestyksen / sääntöjen mukaiset rahastot

Käyvän arvon rahasto

Muut rahastot

Edellisten tilikasier voitto / tappio

Tilikauden voitto / tappio

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero

Verotusperusteiset varaukset

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset

Verovaraukset

Muut pakolliset varaukset

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Pääomalainat

Joukkovelkakirjalainat

Vaihtovelkakirjalainat

Lainat rahoituslaitoksilta

Takaisinlainat TEV-laitoksilta

Saadut ennakot

Ostovelat

Rahoitusvekselit

Velat saman konsernin yrityksille

Velat omistusyhteisyrietyksille

Laskennalliset verovelat

Muut velat

Siirtovelat

Lyhytaikainen

Pääomalainat

Joukkovelkakirjalainat

Vaihtovelkakirjalainat

Lainat rahoituslaitoksilta

Takaisinlainat TEV-laitoksilta

Saadut ennakot

Ostovelat

Rahoitusvekselit

Velat saman konsernin yrityksille

Velat omistusyhteisyrietyksille

Laskennalliset verovelat

Muut velat

Siirtovelat

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

(Yritystutkimus, 2017, s.28)

KASSAVIRTALASKELMAN RAKENNE

Liikevaihto

-/+	Myyntisaamisten lisäys/vähennys
-/+	Osatuloutuksen saamisten lisäys/vähennys
+/-	Saatujen ennakoiden lisäys/vähennys
=	Myynnin kassaan maksut
+	Liiketoiminnan muut tulot
-	Ostot tilikauden aikana
+/-	Ostovelkojen lisäys/vähennys
-/+	Vaihto-omaisuusennakoiden lisäys/vähennys
-	Liiketoiminnan kulut
+/-	Siirtovelkojen lisäys/vähennys
-/+	Siirtosaamisten (pl.osatuloutuksen saamiset) lis./väh.
+/-	Muiden lyhytaikaisten korottomien velkojen lis./väh.
+/-	Pakollisten varausten lisäys/vähennys
+	Valmistus omaan käyttöön

= Toimintajäämä

+	Rahoitustulot
-	Rahoituskulut
-	Verot
-	Osingot/yksityiskäyttö
+/-	Satunnaiset tuotot/kulut

= Rahoitusjäämä

-/+	Investoinnit(netto)
-/+	Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lis./väh.

= Investointijäämä

+/-	Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys
+/-	Lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys
+/-	Oman pääoman muutos (pl.osingonjako)
-/+	Muiden lyhytaikaisten saamisten lisäys/vähennys
-/+	Likvidien varojen lisäys/vähennys

= 0

CASE YRITYKSEN TILINPÄÄTÖS: TULOS

TULOSLASKELMA	2020	2019	2018	2017	2016
LIIKEVAIHTO	4963	5986	6382	6066	4578
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	19	-87	-457	576	-7
Liiketoiminnan muut tuotot	247	289	305	282	272
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Materiaalit ja palvelut	-878	-880	-1072	-1460	-1010
Henkilöstökulut	-2568	-2990	-2864	-3131	-2770
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-78	-77	-67	-59	-57
Liiketoiminnan muut kulut	-1433	-1699	-1580	-1526	-748
LIIKETOIMINNAN TULOS	271	543	649	749	258
Rahoitustuotot ja -kulut	1	-1	1	-1	-1
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	272	543	649	748	257
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos	3	11	-13	-1	5
Konserniavustus	-283	-567	-637	-748	-265
TILIKAUDEN TULOS	-8	-13	-1	-1	-3

Luvut ovat 1000 euroa.

CASE YRITYKSEN TILINPÄÄTÖS: TASE

TASE	2020	2019	2018	2017	2016
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	156	199	236	182	154
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	22	23	23	24	33
Keskeneräiset tuotteet	128	109	196	652	76
Valmiit tuotteet/tavarat					
Muu vaihto-omaisuus					
Ennakkomaksut	1	4			15
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	1093	1827	1365	1551	785
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	-10	0	349	233	825
Lainasaamiset	318	0			
Muut saamiset	29	7	21	72	16
Siirtosaamiset	40	56	49	21	24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1778	2226	2239	2736	1929
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	8	8	8	8	8
Ylikurssirahasto	24	24	24	24	24
Edellisten tilikausien tulos	789	846	900	919	943
Osingonjako	-39	-44	-52	-18	-20
Tilikauden tulos	-8	-13	-1	-1	-4
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ					
Poistoero	0	3	14	1	0
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	14	0			4
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	6	0	0	3	10
Saadut ennakot			18	0	
Ostovelat	199	75	51	209	43
Velat saman konsernin yrityksille	303	655	666	864	314
Muut velat	57	69	77	97	67
Siirtovelat	424	604	535	630	540
TASEEN LOPPUSUMMA	1778	2226	2239	2736	1929

Luvut ovat 1000 euroa.

CASE YRITYKSEN TILINPÄÄTÖS: TULOSLAKELMAN LIITETIEDOT

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT:						
	Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	0	0	6	0	0
	Vuokratuotot	242	283	289	282	271
	muut	4	6	10	0	1
	Yhteensä	247	289	305	282	272
MATERIAALIT JA PALVELUT:						
	Ostot tilikauden aikana	684	582	512	1962	980
	Varastojen muutos	-19	87	459	-568	14
	Ulkopuoliset palvelut	213	211	101	66	16
	Yhteensä	878	880	1072	1460	1010
HENKILÖSTÖKULUT:						
	Palkat ja palkkiot	2186	2477	2366	2568	2240
	Eläkekulut	321	437	429	478	410
	Muut henkilösivukulut	61	76	69	84	120
	Yhteensä	2568	2990	2864	3131	2770
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN		44	43	42	42	39
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
Suunnitelman mukaiset poistot						
	Koneet ja kalusto	78	77	67	59	57
	yhteensä	78	77	67	59	57
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT						
	Tilintarkastajan palkkio	5	5	2	2	2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
	konserniyrityksiltä saatu	0	0			
	muilta saatu	1	0	3	0	0
	konserniyrityksille maksettu	0	-1	-2	-1	-1
	muille maksettu	0	0	0		
	Yhteensä	1	-1	1	-1	-1
TILINPÄÄTÖSSIIRROT						
	Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	3	11	-13	-1	5
	Konserniavustus annettu (-) / saatu (+)	-283	-567	-637	-748	-265
	Yhteensä	-280	-556	-651	-749	-260

Luvut ovat 1000 euroa.

CASE YRITYKSEN TILINPÄÄTÖS: TASEEN LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto					
Hankintameno 1.1	562	521	411	324	257
Lisäykset	35	40	122	86	67
Vähennykset	0	0	-11	0	0
Hankintameno 31.12	596	562	521	411	324
Kertyneet poistot 1.1	362	286	229	170	113
Palaut. sumu-poistot tilikaudella	0	0	-10	0	0
Tilikauden poistot	78	77	67	59	57
Keryneet poistot 31.12	440	362	286	229	170
Kirjanpitoarvo 31.12	156	199	236	182	154
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Keskeneräiset työt	128	109	196	652	76
aineet ja tarvikkeet	22	23	23	24	33
Ennakkomaksut	1	4			15
Vaihto-omaisuus yhteensä	151	136	218	677	124
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET					
Osakepääoma 1.1	8	8	8	8	8
Osakepääoma 31.12	8	8	8	8	8
Ylikurssirahasto 1.1	24	24	24	24	24
Ylikurssirahasto 31.12	24	24	24	24	24
Sidottu oma pääoma yhteensä	32	32	32	32	32
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1	789	846	900	919	943
Osingonjako	-39	-44	-52	-18	-20
Edellisten tilikausien voitto/tappio 31.12	749	802	847	901	923
Tilikauden voitto/tappio	-8	-13	-1	-1	-4
Vapaa oma pääoma yhteensä 31.12	741	789	846	900	919
Oma pääoma yhteensä	773	821	878	932	951
LYHYTAIKAISET SAAMISET					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä					
Myyntisaamiset	-10	0	0	12	0
Lainasaamiset	318	0	309	170	799
Siirtosaamiset			39	51	
Yhteensä	307	0	349	233	799
Siirtosaamiset					
Muut siirtosaamiset	1	3	49	21	26
Kela-korvaus	10	9			
Vakuutussaamiset	0	11			
Runkosaamiset	29	33			
Yhteensä	40	56	49	21	26
PITKÄAIKAISET VELAT					
Rahoituslaitoslaitoksilta	14	0	0	0	
Yhteensä	14	0	0	0	0
LYHYTAIKAISET VELAT					
Velat saman konsernin yrityksille					
Ostovelat	20	2	29	115	49
Siirtovelat	0	85	0	0	0
Konserniavustusvelka	283	567	637	748	265
Yhteensä	303	655	666	864	314
Lyhytaikaiset siirtovelat					
Henkilöstökulut	144	304	262	324	266
Vuosilomapalkkavelka	251	285	256	271	256
Muut siirtovelat	30	15	17	35	18
Yhteensä	424	604	535	630	540

ENNUSTELASKELMAT

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vuokratuotot	271	282	289	283	242	242	0	0	0	0
Vuokratuotot lakkaavat 2020 ennusteen mukaan, kun liiketila tarvitaan oman laajentuneen liiketoiminnan tarpeisiin										
LIKEVAIHTO	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	4578	6066	6382	5986	4963	5956	6949	7941	8934	9927
Tavoite: Liikevaihto +100% 2025 mennessä eli 20% nosto vuodessa 20% vuoden 2020 liikevaihdosta: 4963 * 20% = 993 000 euroa Näin ollen käytetään ennusteessa edellisen vuoden tulos + 993 000 euroa										
LIKEVAIHTO PER HENKILÖ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liikevaihto / henkilöstön l	117	144	152	139	113	119	124	128	131	132
Keskimääräinen liikevaihto per henkilö = (117 + 144 + 152 + 139 + 113) / 5 = 133 000 euroa Käytetään lukua 133 000 euroa arvioitaessa henkilöstömäärän tarvetta ennusteessa										
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KESKIMÄÄRIN	39	42	42	43	44	50	56	62	68	75
Liikevaihdon nostotavoite on +100% vuodesta 2020 vuoteen 2025 mennessä Keskimääräinen liikevaihto per henkilöstö = 133 000 euroa Liikevaihdon tavoite on 9 927 000 euroa vuonna 2025 Tämän saavuttamiseksi tarvittava työntekijämäärä = 9927 / 133 = 75 henkilöä Nykyisen henkilöstömäärän ja tarvittavan välinen erotus = 75 - 44 = 31 31 uutta työntekijää palkataan seuraavan viiden vuoden aikana, eli 31 / 5 = 6,2 työntekijää vuodessa Näin ollen ennusteessa käytetään edellisen vuoden työntekijämäärä + 6 vuosille 2021-2024 ja edellisen vuoden työntekijämäärä + 7 vuodelle 2025.										
MATERIAALIT JA PALVELUT:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	1010	1460	1072	880	878	1135	1325	1514	1703	1892
OSUUS LIKEVAIHDOSTA	22 %	24 %	17 %	15 %	18 %	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %
Materiaali ja palvelukulujen osuus liikevaihdosta keskimäärin: (22% + 24% + 17% + 15% + 18%) / 5 = 19% Näin ollen ennusteessa käytetään materiaali ja palvelukulujen kohdalla laskukaavaa: liikevaihto x 19%										

CASE YRITYKSEN TULOSLASKELMIEN ENNUSTEET

TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2024	2025
LIKEVAIHTO	5956	6949	7941	8934	9927
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	9	-5	12	106	11
<i>Varastojen muutos on edellisiin vuosiin perustuva arvaus</i>					
Liiketoiminnan muut tuotot	242	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-1135	-1325	-1514	-1703	-1892
Henkilöstökulut	-3410	-3819	-4229	-4638	-5115
Suunnitelman mukaiset poistot	-80	-85	-90	-95	-100
<i>SUMU Poistot on edellisiin vuosiin perustuva arvaus</i>					
Liiketoiminnan muut kulut	-1397	-1262	-1202	-1138	-1073
<i>Liiketoiminnan muut kulut on edellisiin vuosiin perustuva arvaus</i>					
LIKETOIMINNAN TULOS	184	453	919	1465	1757

Luvut ovat 1000 euroa.

CASE YRITYKSEN TULOSLASKELMIEN ENNUSTEET MATILLISEMALLA
LIIKEVAIHDON KASVULLA

ENNUSTE 10% VUOSITTAISELLA LIIKEVAIHDON KASVULLA					
TULOSLASKELMA	2021	2022	2023	2024	2025
LIIKEVAIHTO	5460	5956	6452	6949	7445
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	9	-5	12	106	11
<i>Varastojen muutos on edellisiin vuosiin perustuva arvaus</i>					
Liiketoiminnan muut tuotot	242	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-1041	-1135	-1230	-1325	-1419
Henkilöstökulut	-3137	-3274	-3410	-3615	-3819
Suunnitelman mukaiset poistot	-80	-85	-90	-95	-100
<i>SUMU Poistot on edellisiin vuosiin perustuva arvaus</i>					
Liiketoiminnan muut kulut	-1397	-1262	-1202	-1138	-1073
<i>Liiketoiminnan muut kulut on edellisiin vuosiin perustuva arvaus</i>					
LIIKETOIMINNAN TULOS	55	195	532	882	1044
Liiketulos%	1 %	3 %	8 %	13 %	14 %
Työntekijöiden lisäystarve:	2	2	2	3	3